

Carl Gustaf Andersson

Blommor och bin. Små rim, sånger och berättelser för barn af Carl Gustaf Andersson, förf. till: "Lek och allvar. Små rim och sånger för barn". Med 10 teckningar, skurna i trä

Flodin. Stockholm. 1865.

[– Läs mer om verket här](#)

Det avbildade exemplaret tillhör Uppsala universitetsbibliotek.

Detta verk är fritt från kända upphovsrättsliga restriktioner. Vid användning ber vi att du hänvisar till Uppsala universitetsbibliotek och Litteraturbanken.se.

Ytterligare information om upphovsrätt för detta verk finns hos Litteraturbanken:

<https://lb.se/författare/AnderssonCG/titlar/BlommorOchBin/faksimil?om-boken>

Permanent länk (URN):

<https://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:lb-lb3225007-faksimil>

Blommor och Bin.

SMÅ RIM, SÅNGER OCH BERÄTTELSE

för

BARN

af

Carl Gustaf Andersson,

förf. till: "Lek och Allvar. Små Rim och Sång för Barn".

Med 10 teckningar.

skurna i trä af H. P. Hansen och Mauritz Meijer.

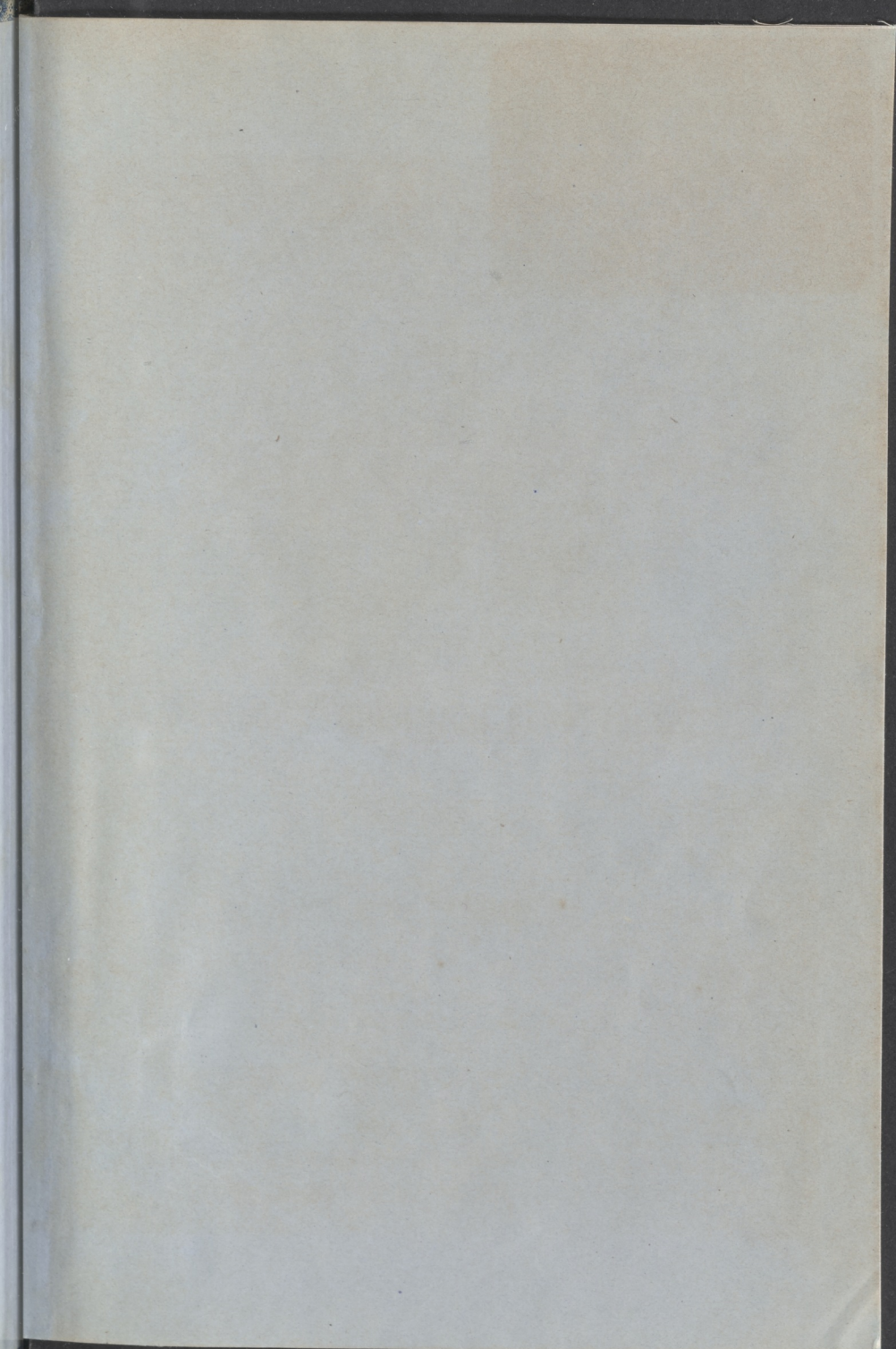
Pris 2 Rör Rmt.

Uppsala Universitets Bibliotek

Sv. avd.

L. Barnius

Rev.

Blommor och Bin.

SMÅ RIM, SÅNGER OCH BERÄTTELSE

för

BARN

af

Carl Gustaf Andersson,

forf. till: "Lek och Allvar. Små Rim och Sånger för Barn".

Med 10 teckningar,

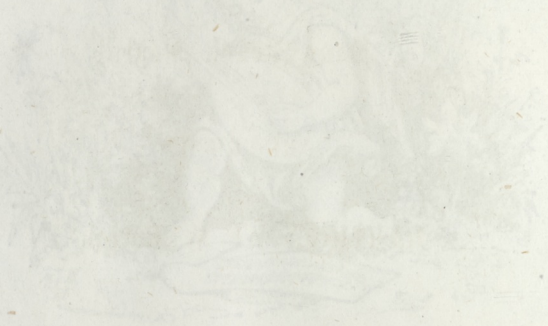
skurna i trä af *H. P. Hansen* och *Mauritz Meijer*.

STOCKHOLM

PÅ J. J. FLÖDINS FÖRLAG.

IWAR HEGGSTROMS BOKTRYCKERI
1865.

18 JANUAR 1871

SMÅ RIM, SÄNGER OCH BERÄTTELSE

Carl Gustaf Anderson

Utgivet af Carl Gustaf Anderson

Utgivet af Carl Gustaf Anderson

Utgivet af Carl Gustaf Anderson

Utgivet af Carl Gustaf Anderson

Utgivet af Carl Gustaf Anderson

Utgivet af Carl Gustaf Anderson

Utgivet af Carl Gustaf Anderson

Till

Hans Kongl. Höghet

ARF-PRINSEN

HERTIGEN AF WERMLAND

Oscar Gustaf Adolph! Prins så kär!

Sång och Saga egnas åt Dig här.

Cittrans ton en helsning till Dig bär!

Allvar tonar mellan lek och skämt,

Rolig lek och löje finns ej jemt:

Gud har hjertat annorlunda stämt. —

Uppå vårens höga himmel blå,

Skyar, mörka, digra ofta gå;

Tunga åskan rullar då och då.

Af det regn, som ned till jorden slår,

Färg och fägring ängens blomma får,

Att hon prålar i den sköna vår.

Dit då flyger litet, idogt bi,

Om det lyckas finna deruti

Ljuflig saft, som kan till näring bli.

Prins! ack, kunde Du så äfven här

Hämta något! Det en önskan är

af

Författaren.

Barnens blomstergård.

Små snälla barn ha en blomstergård,
som blommor så skönt, under trogen vård.

»Hvar är den planterad? Hvar skådar man den?»
I barnens små hjertan, min lilla vän!

»Hvem har kunnat planta små blommor der?» —
En moder så huld och en fader så kär!
De hafva, med ömhet och kärlek stor,
inplantat hvar blomma derinne gror.
De rycka ock upp, med största flit,
det ogräs som också vill komma dit.
De vattna med tårar de blommor små,
och bedja och önska, de trivas må.

Der ser man då »oskuldens lilja» så ren;
 och »lydnadens ros» på sin törniga gren;
 och »blygsamhetens viol» så mild;
 och så många andra: hvar en, en bild
 af någon skön dygd, som det barnet lärt
 och gör att man håller det barnet kärt.

Och blifver du gammal, och blifver du grå —
 hur skönt! ack, hur skönt! om der blomma ändå,
 i lugn och i frid, dessa blommor små
 i hjertats innersta gömda vrå;
 af dem på din graf en krans skall du få,
 som aldrig kan vissna och aldrig förgå.

Det lilla biet.

Ack! se på det lilla biet, hur snällt
 det flyger än hit, än dit,
 vidt hän öfver nejdens blomstrande fält,
 och söker sin honung med flit.

Ur hvarje blomma, båd' liten och stor,
 den söta saften det drar;
 så länge en blomma på marken gror,
 så mycket att sköta det har.

Det bygger i kupan sin lilla cell
 och samlar förrådet der;
 dit flyger det ock, när det lider mot qväll,
 att hvila från allt besvär.

Så sommarn förgår, för det muntra bi,
 och blommorna vissna och dö;
 och glädjens och arbetets tid är förbi:
 der ute är köld och snö.

Och vintren rasar, och stormarne gny,
 men biet det sitter i ro,
 det njuter sin honung tills vintren får fly
 och blommorna åter gro.

Hvad har du, mitt barn?

Snigeln har sitt hus;
 lysmasken har sitt ljus;
 fogeln sina vingar har,
 der han med i luften far;
 blommorna, på ängen grön,
 hafva doft och färg så skön;
 berget har sitt gull;
 fåret har sin ull; —
 men, säg mig nu,
 hvad har väl du?

»Jag har både far och mor,
 syster och en liten bror;
 är ej sten, ej heller stock,
 har ett menskligt hjerta ock;
 förstånd och helsa, lust och fröjd;
 allt gaf mig Gud i himlens höjd. —

Lofvad vare Gud!»

Sigfrids upptäckt.

Det var en gång en liten gosse, som het Sigfrid. Han var sin pappa och mamma mycket kär, ty han var god och snäll och lydig. Alla höllo mycket af honom, ty han var vänlig, höflig och tjenstaktig mot alla. Men denne lille käre

gosse hade ett särdeles fel, som kanske finnes hos allt för många af hans jemnlilar: han var ej flitig. Han ville sål-
lan gripa sig an med de små lexor han skulle lära, det var
honom så tråkigt, så besvärligt. Han kunde i det stället
sitta hela timmar och fördjupa sig i tankar och drömme-
rier, och han hade en egen lätthet att finna på och berätta
de allranättaste små historier för sina syskon. Äfven uppe-
höll han sig gerna i sin Pappas bokrum, der han, i stället
för att läsa sina lexor, genomletade alla böcker, för att
finna bilder och roliga historier.

Dåliga och onyttiga böcker, som äro så skadliga för
alla, funnos der nu visserligen icke, ty sådana tålte icke
Sigfrids pappa. Men då gossar göra, som lille Sigfrid, och
blott vilja läsa det, som roar dem, det som ej fordrar an-
strängning, och icke vilja gripa sig an med det, som inne-
håller grundlig undervisning i de nödvändiga kunskapsäm-
nen, som de böra inhämta, så kunna de ändå ej göra några
säkra framsteg, eller blifva duglige män.

Nu satt Sigfrid så en vacker vårdag i sin pappas bok-
rum, för att läsa öfver sina lexor; men som vanligt hade
han tagit fram en annan bok att bläddra uti. Äfven denna
låg för en stund obegagnad i det öppna fönstret; ty solen
sken så klar och varm, och hela nejden låg derutanför så
skön och skimrade i vårdräkten, som den nyss fått på sig,
och Sigfrid hade öfverlemnadt sig åt ett stilla betraktande
af all denna herrlighet, och låg helt overksam i fönstret.

Kring fönstret var väggen utanför beklädd med ett
tjockt lager af vassrör, och dessa rör voro utmed fönster-
karmen tvärt afskurna, så att de bildade en mängd öppna
pipor. Sigfrid, der han låg i fönstret, väcktes ur sina be-
traktelser öfver den sköna naturen, af ett surrande bi, som
envist höll sig invid fönstret öfver dessa rörpipor. Sigfrid
drog sig litet tillbaka och betraktade biet; han såg då snart
hur det sänkte sig ned till rören och alldeles kröp ned uti
ett af dem. Efter en liten stund kom det åter upp, men
flög då skyndsamt bort.

Sigfrid undrade mycket öfver hvarföre biet gjorde så; han hade ännu aldrig kommit att gifva akt på dessa idoga djur. Han tänkte just på att gå till sin pappa och fråga honom om biet, när det i detsamma åter infann sig som förut. Nu gaf Sigfrid noga akt på det, och fann att det hade ett par gula klumpar på sina ben, när det kröp ned, men saknade sådana, då det kom upp igen. Detta gaf honom att fundera på, och han beslöt att vänta så länge, för att möjligen sjelf taga reda på saken. Hvarje dag såg han sedan biet återkomma flera gånger, liksom förut med gula klumpar på benen när det kröp ned, men inga då det kom upp. Slutligen en morgon, då han satte sig vid fönstret och såg efter sitt bi, märkte han att en af vassrörspiporna var vid öppningen tillsmetad med något ämne, som liknade vax. Han märkte att det var just samma rör, som biet brukade krypa ned uti. Nu kunde han ej längre behålla sin lilla hemlighet. Han sprang till sin pappa och bad honom komma för att se. Fadren kom och drog upp röret från de andra. Det var 2 alnar långt. Ingenting mer än den tillsmetade öppningen visade något ovanligt. Men nu började fadren varsamt bräcka upp det vid öfra ändan, och då fick Sigfrid se, först ett litet hvarf med vax, och så ett hvarf med honung. Detta fortfor hela röret igenom; och de knä, som sådana rör hafva, voro af biet skickligt genomskurna, så att det kunnat krypa ända ned igenom.

»Se, lille Sigfrid!» sade nu fadren med mildhet — »se hvad detta lilla bi, med sin trägna flit har uträttat på en kort tid! Hvilken flit och möda har det icke, under vårens vackra dagar, använt, för att samla sig förråd till den kommande vintren. Det har icke endast flugit omkring och skådat på de vackra blommorna, och haft sin lust af dem; det har äfven ur hvar och en, med möda upphämtat de ämnen som kunde tjena det till beredandet af en god näring för framtiden, och det har med stor möda sökt ett förvaringsrum för denna näring.»

Sedan förklarade han för Sigfrid biets sätt att gå till väga vid sitt arbete, och slutligen tog han Sigfrid och den-

nes små systrar med sig till ett torp, der de hade flere bikupor och der fingo barnen se det idoga lif, som dessa små djur förde.

»Se barn!» sade fadren, »på dessa små snälla bin! De gifva oss så vackra exempel af flit, konstfärdighet, hushållning, samdrägt, ordning och lydnad. Huru angenämt är det icke att höra deras milda sorl i de blommande äppelträden och bland blommorna i det yppiga gräset!»

Sedan barnen ätit sig mätta af den sköna honungskaka, som de fingo i torpet, återvände de glada hem och beslöto att likna de små snälla djuren. Sigfrid gjorde genast allvar deraf. Han satte sig åter vid fönstret i sin pappas bokrum och gaf akt på det lilla biet, som nu börjat samla förråd i ett nytt rör. Men nu sökte han, att, för hvarje gång biet kom med nya klumpar på sina ben, han också skulle hafva lärt sig en liten ny lex. Snart kom, på detta sätt, lille Sigfrid i god takt att lära sig det nyttiga, som förut varit honom så påkostande och tråkigt. Han täflade med sitt lilla bi; han fick lust och lusten gaf kraft; han blef arbetsam och flitig, och gjorde, till sina föräldrars glädje, de bästa framsteg.

Först och sist.

Innan än dagen med gryende sken
kallar till arbete hvar och en;
innan den stilla, mörka natt
får dig i sömnens armar fatt,
det vare ditt första, ditt sista bestyr,
att troget till Gud i bönen du flyr.

Och hvar du din dag än tillbringa må;
hvad lott du i lifvet än mände få;
tänk alltid på Honom, som allt har i hand:
Han ser dina vägar på vatten och land.
Blott Han kan dig hjälpa i all din nöd,
och blott uti Honom du finner ditt stöd.

Början och slut.

All vår början är så
svår
i hvad godt vi läre;
men så väl, så lätt det
går
om vi trogne äre.

Om vi tänke först på
Gud
och till Honom sände
våra hjertans böne-ljud
följer en god ände.

Gåta N:o 1.

Min kropp är vit, min rock är blå;
 af fötter har jag endast en,
 och inga armar, inga ben,
 men ser rätt vördig ut ändå.
 Jag är väl nästan hård som sten,
 men vatten gör mig mjuk och len;
 jag suger det begärligt opp
 uti min hela tjocka kropp;
 men får jag mycket — det förstås —
 då kan jag alldeles förgås.
 Mest älskas jag af alla små,
 helst när de mig få sönderslå;
 ack! hvad de kalasera då!
 Hvem är jag? Skynda, gissa på!

Himmel och jord.

Jorden är så stor och grön;
 himlen är så hög och blå;
 luften är så ren och skön;
 hafvet, ack! det svallar så!
 Solen, månen på sin ban
 föra ljusets härar an.
 Klara natten visar oss
 himlens stjernors sköna bloss.
 Hvar de komma från och gå,
 hvem kan detta allt förstå?
 Gud på himlen för dem fram,
 som en herde sina lam.
 Himmel, haf och jord och allt
 har af Gud fått sin gestalt.

Gossen som växer och lär sina lexor.

Allt efter som gossen växer,
 så får han en större rock.
 Allt som han sig lär sina lexor,
 så blir han lärdare ock.

Och Pappa på gossen blickar
 med glädje och kärlek ner,
 allt efter som väl han sig skickar
 i flit och lydnad alltmer.

Och Modren gläds i sitt hjerta
 åt sonen, som lydig är:
 Gör aldrig din Mor någon smärta,
 så länge du lefver här!

Orrjagten.

Alrek var en rask och snäll gosse, liflig och tilltagsen, modig och djerf när så fordrades. Han var ännu blott tio år, men gick gerna på jagt med sin fader, när han kunde få lof. Han hade tre systrar, som voro äldre, och klagade ibland öfver, att han ej hade någon bror; ty, då de bodde aflägsset, i en enslig skogstrakt, hade han sällan någon jemn-
 ärig att leka med.

En gång fick han lof att gå med sin fader Rolf på orrjagt. De hade en uppstoppad lockfogel med sig, och voro uppe tidigt, långt innan solen gick upp. De skulle sitta i en riskoja, som fadren redan förut gjort i ordning och begagnat. Detta skulle nu blifva utmärkt roligt för lille Alrek, och därför kostade det ej på för honom, att så tidigt lemna sin bädd. De hade temmeligen lång väg att gå, innan de hunno fram, men ännu var solen ej uppe då de kommo till riskojan. Fadren skulle nu först krypa in, för att göra i ordning; — men huru bestört blef han ej, då han fann en liten gosse, i djup sömn, ligga hopkrumpen bland de torra löfven derinne. Gossen tycktes vara vid Alreks ålder. Han var temmeligen väl klädd, men hade ett uttryck af bedröfvelse och rädsla i sitt annars vackra ansigte. Rolf väckte honom helt sakta, men ännu halfsofvande började han gråta och jemra sig, och ropade: »slå mig ej! slå mig ej! jag skall ej rymma mer!» När han riktigt vaknat och märkte, att den tyrann han fruktade, ej var der, utan i det stället en helt fryntlig bonde, blef han lugn och glad. Rolf gaf honom litet mat ur sin jagtväska, och nu berättade gossen, att han hette Alf och var ett staccars fader- och moderlöst barn, som en tid efter föräldrarnes död gått omkring hvar han kunnat och tiggat; ty detta var före den gode Konung Oscars tid. Ingen hade vårdat sig om honom, och han for ofta illa. Då hade en kringstrykande taskspelare och lindansare af sämsta slag, träffat honom, talat väl för honom och gifvit honom föda och kläder, samt i början behandlat honom väl. Som Alf af na-

turen var vig och läraktig, blef han snart duglig i yrket. Men, när en tid gått, började hans beskyddare att supa, och då slog han ofta Alf obarmhertigt. En gång, då de för några barn i en by, visade sina konster, hade en moder, så att Alf hörde det, talat rätt allvarligt för sina barn, om hur olyckligt och uselt ett sådant lif var, och huru o-lyckliga, i tid och evighet, sådana barn måste blifva, som aldrig fingo lära hvarken Guds ord eller goda seder. Detta hade så gripit Alf, att han, från den stunden, beslöt att rymma. Han hade för tvänne dagar se'n verkställt detta beslut, just här i skogen, och legat om nätterna i risikojan, der Rolf några dagar förut varit och då qvarglömt sin jagtkost, bestående af ost, kött och bröd, hvilket kommit Alf väl till pass. När Alf slutat sin berättelse sade Rolf, att, om han ville vara lydig och flitig, skulle han få blifva Alreks fosterbror. De båda gossarne omfamnade hvarandra, hvar på sitt vis glada öfver detta förbund. Sedan sutto de tysta och Rolf började härma orrens läte och gjorde på morgonen en god fångst. Alf blef sina fosterföräldrar och sin fosterbroder till all glädje; och såsom andra fira sin födelsedag, så firade han denna dagen, då han blef funnen i risikojan, ty när han var född det visste ingen.

Gåta N:o 2.

Af frossare väl ingen är
 så stor som jag i verlden här,
 ty nästan allting jag förtär,
 och aldrig nånsin blir jag mätt.
 Men, att i grund och riktigt rätt
 beskrifva mig, är ej så lätt. —
 Nog af! jag äter med besked;
 min mesta mat är kol och —.
 Hvem är jag nu? Den saken red!

Vårens korta morgonstund.

Foglar små på qvistar gunga,
uti vårsols milda glans;
barnet hör dem glädtigt sjunga,
der det binder blomsterkrans.

Ack, den sången ljufligt tonar!
Barnets hjerta vidgas så;
och det tänker: »Der Gud thronar,
hvilken sång der klinga må!

Der små englar rösten höja,
till den gode Gudens pris;
der får jag för evigt dröja,
om jag här blir god och vis.» —

Träden svaja, blomstren dofta,
luften är så klar, så mild;
barnet önskar ofta, ofta
så få skåda vårens bild.

Men en bättre vårdag sprider
snart kring barnets själ sin glans;
här det mer ej gläds, ej lider,
göms i grafven med sin krans.

Ett gyllne:

Af min far jag lärt ett abc —
Bör väl nu min lärdom åt dig ge
Clementine! Kom hit och hör och se!;

A.

Akta noga på allt godt du hör!
 Aktsam var, mitt barn! i hvad du gör!

B.

Bøj till lydnad vilja, håg och själ!
 Blygsam var! Det passar sig så väl.

C.

Carl! ett namn, bland svenska minnen kärt!
 Carl XV vi älska lärt!

D.

Dölj ej hvad du gjort! ondt eller godt.
Dölja elakt dåd är dubbelt brott!

E.

Enighet bland stora och bland små,
ensamt stadga ger att rätt bestå.

F.

Följ de goda råd man gifver dig!
Följ ej falska vännen på hans stig!

G (= ghe).

Guld till prydnad högt värderadt är,
Goda seder dock oss mera klär!

G (= je).

Gyllne tid är ungdomslivets vår:
Gör din flit då! — hastigt den förgår.

H.

Hög är himlen och oändelig;
högt som den, det mål du har för dig!

I.

Ila till den usles hjälp och tröst!
Ifrig kärlek hys uti ditt bröst!

J.

Jemka ej med rätt och orätt sak:
jemn är rättens väg och framgår rak!

K (= khå).

Konsten är så lång och tiden kort:
kasta håglöshet och lättja bort!

K (= tje).

Kärlek, utan svek och ondt begär,
källan till allt godt och ädelt är.

L.

Lofva ej hvad du ej hålla kan:
löfte hållas bör af hvarje man.

M.

Möt hvar dag, som för ditt öga gryr,
med from bön till Den som allting styr.

N.

Näsvist barn, hur fult det är att se!
Nyfiken man — han kommer oss att le.

O.

Ondska, arghet fräta omkring sig.
O, mitt barn! för dem du akte dig!

P.

Plocka flitigt gyllne kunskaps frön!
på sin tid blir deraf frukt så skön.

Q.

Qvickhet liknar ett fyrverkeri:
qväf dess eld, att den ej blir för fri!

R.

Rif ej till dig allt hvad du kan nå:
rikdom är ej bäst af allt ändå.

S.

Smäda ingen! Smädelse och hat
smaka bittrast smädarn i hans fat.

T.

Tålig var i denna värld så vrång!
Tålmodet segrar mången gång.

U.

Unna gerna godt åt hvar och en,
utan afund; — afund gör oss mehn.

V.

Vik ej undan, der du *bör* gå fram!
Vekligt vankelmod det är en skam.

W.

Wisdom, vänskap, vackert väder visst
Wi vädere, välje först och sist.

X.

X är sällsynt i vårt svenska språk.
X i räkning skaffar mången bråk*).

Y.

Ypperst är, att vara god och from.
Yppighet för lätt till fattigdom.

Z.

Z hör oss alldeles ej till;
Z nyttje då hvem helst det vill!

Å.

Åkrens guld, såväl som åskans dån,
åberopa makten ofvanfrån.

Ä.

Ärlighet och sanning, de bestå;
ärans prakt och glans så snart förgå.

*) = Bryderi.

Ö.

Ofva städs försakelse och bön!
Ödmjukt sinne får en herrlig lön.

Så, min kära Clementine! det var,
Lärdoms-abc't jag fått af far.
Utantill jag kunde det ju rätt?
Tycker du nu ej, att det var nätt!

Neckrosen.

Lilla Signild hade en bror som het Vidar. Han var sex år gammal och ett år äldre än sin syster. De höllo båda mycket af hvarandra, och lekte alltid så snällt tillsammans. När Vidar af sin Pappa eller Mamma lärt sig något skyndade han att meddela detsamma åt Signild, att hon också måtte lära det. Hade Vidar fått något godt, äpplen, bär, kakor eller annat som små barn tycka om, så gömde han det alltid tills han kunde dela det med sin lilla syster Signild. Alltid såg man honom, med den största ömhet och varsamhet, leda sin lilla, kära syster, då de båda voro tillsammans ute; och tillsammans voro de nästan alltid.

En gång likväl, det var då Signild fyllde sina fem år, just i högsommarens skönaste dagar, då sågs Vidar tidigt på morgonen springa ensam omkring på de vackra, blomsterrika ängarne. Han hade kommit så tidigt och så ensam ut, för att, innan Signild steg upp, samla de skönaste blommor han kunde finna, till en krans åt henne på hennes födelsedag. Nu var han, i tankan härpå, så hjertligt glad. Han tyckte sig aldrig sett en skönare morgon, så mild och ren var luften. Blommorna tycktes, liksom med deltagande

glädje, möta hans blickar, så vänliga, glada och friska sågo de ut, der de stucko upp ur gräset och, med daggens tårar på sina purpurkinder, glänste mot morgonsolens milda strålar. Och foglarne, de tittade så nyfiket, mellan trädens qvistar, ned på den lille gossen; och Vidar tyckte, att de sjöngo vackrare än han någonsin förr hört; men det är för Signilds skull, tänkte han, som de stämma upp så skönt, och kanske vaknar hon nu vid deras glada sång.

Glad öfver sina många, vackra blommor, skulle Vidar just sätta sig på en slät stenhäll, för att binda dem till en krans, då det rann honom i sinnet, att han denna dag icke läst sin morgonbön. Då han vaknade hade han haft tankarne så starkt på sitt lilla företag, och skyndat så mycket att bli klädd och komma ut, så att han förgätit läsa sin morgonbön. Han lade derföre nu blommorna ifrån sig, tog af sin lilla halmhatt, och föll på knä vid stenen, och läste högt, vid foglarnes glada sång, sin lilla morgonbön.

Ännu mera glad än förut fortsatte han sedan sitt arbete. I detsamma får han vid brädden af en å, som flöt der förbi, se några de vackraste, hvita neckrosor glänsa mot solen, der de lågo liksom utbredda på vattenbrynet. Ack, hur skönt skulle det icke vara, att äfven hafva några af dem! tänker Vidar. Han springer dit för att plocka ett par, de stå ju så nära, han behöfver blott luta sig litet fram och sträcka ut sin lilla hand! Redan griper han om en stjelk, men den lilla foten slinter, kroppen förlorar sin jemnvigt och — lille Vidar faller på hufvudet ned i det djupa vattnet. Ingen var hos den lille gossen, som kunde hjälpa honom upp, och om några ögonblick var hans späda lif ut-slocknad.

Efter en stund fann honom hans fader och tog hans döda kropp upp ur vattnet, och bar honom hem på sina armar. Med hvilken sorg och smärta skedde icke det? Men Vidars himmelske Fader hade redan förut sändt sina englar till honom, och de hade med fröjd ledsagat hans själ in i himmelens eviga glädje.

Den lilla Signild sörjde och saknade mycket sin lille käre bror; och, hvarje gång hon sedan fyllde år, lade hon hans namn af förgätmigej inom en krans af hvita neckrosor.

Pappas Pulla och lammet.

Kom Pulla! Se på lammet,
så fint och mjukt som sammet!
Om halsen har det ett rött band,
och äter bröd utur min hand;
det lilla, kära lammet!

Hopp! Se hur det kan springa!
Hör, lilla bjellran klinga!
Den bjellran hängde Mamma der
i röda bandet, som den är
på lilla, kära lammet.

»Bäh!» bräker nu det lilla,
och står och ser så stilla
på dig, min lilla Pulla. Tänk!
Af Mamma har du fått som skänk
det lilla, kära lammet.

Kom Pulla! nu med Pappa!
Vi vilja lammet klappa.
Det är så fredligt, fromt och snällt,
och har så stilla här sig ställt,
det lilla, kära lammet!

Min Pulla! From och stilla
blif du, som lammet lilla!
Blif lydig, god och snäll och rar,
så är du, för din Mor och Far,
det allrabästa lammet!

Den krälände masken i mulLEN.

Ack! trampa ej lättsinnigt ner
den mask, framför din fot du ser!
Den gör dig ingen skada ju?
»Den är så ringa!» tänker du.
Dock, ingen menska dana kan
ett sådant ting med lif, som han;
det kan blott Gud!

Af Herren Gud, hvars kärlek är
så stor, så outgrundlig, bär
du sjelf ditt lif, som lån; Han ser
väl ock till denna masken ner;
ty allt — allt aktar Han uppå.
Men *hur allt är* vi ej förstå —
det gör blott Gud.

Den lilla lifvets fröjd, som hvar
af dessa ringa matkar har,
du unne dem, och gå förbi,
och se Guds under deruti,
att, äfven vid det minsta grand,
Han visa vill sin allmagtshand.
Pris vare Gud!

Fogelfröjd.

Fogel, glad och qvick!
hvilket lif du fick,
fullt af lust och fröjd
der i himlens höjd!
Hvilken herrlig lott
utaf Gud du fått!

Genom rymden klar
 du så ledigt far;
 lätt dig luften bär
 öfver haf och land,
 öfver sjö och strand,
 öfver berg och dal,
 högt i ljusets sal.
 Ingen sorg dig tär;
 ingen möda svår
 följer dina spår.

Hvilken lust och fröjd
 der i himlens höjd!
 Bäst som dagen gryr
 från din gren du flyr,
 höjer sångens röst
 ur ett sorgfritt bröst,
 och med glada ljud
 prisar så din Gud,
 som, så mild och god,
 gaf dig fröjdfullt mod.
 Han ock till dig ser
 och ditt korn dig ger.
 Och vid qvällens stund
 flyr du till din lund,
 der ditt bo du byggt,
 hvilar der så tryggt.

Ja, en herrlig lott
 du, o fogel! fått.
 Kan Guds barn jag bli,
 blir jag också fri;
 får, i himlars höjd,
 evigt större fröjd.

Naturen och barnet.

Våren, med sin milda vind,
smeker lilla barnets kind.

Himlen, med sitt klara blå,
litet barn rätt fröjda må.

Solen, med sin varma glöd,
kysser barnets kind helt röd.

Trädet, med nyss löfvad gren,
skänker barnet skugga se'n.

Insjön, med sin våg vid strand,
sköljer barnets fot och hand.

Blomman tittar ur sin knopp,
ser med fröjd till barnet opp.

Smultronplantan, med sin lukt,
bjuder barnet ljuffig frukt.

Fogeln, med sin glada drill,
litet barn välkomna vill.

Fjäriln, med sin prakt och glans,
bjuder barnet upp till dans.

Ängen, gräsrík, skön och varm,
vill det trycka till sin barm.

Bäcken vänligt sorlar, så
att det ljuft der slumra må.

All naturen fröjdar sig,
lilla menskobarn! åt dig.

Ett Guds barn, af allting här
uti verlden, skönast är.

Olydnadens straff.

Nordanskogs i landet bodde en gång en bonde, ärlig och god. Hans namn var Odd och hans hustru hette Elif. Han hade två söner: Ulf och Van, samt en dotter Sif. Han höll mycket af dessa sina barn, och sökte att göra dem till goda, nyttiga och lyckliga menniskor derigenom att han alltid öfvade dem till arbetsamhet, tarflighet, lydnad och sanningskärlek. Van och Sif gåfvo sin fader det bästa hopp och gladde hans själ och likasom förljufvade allting omkring honom genom den tillgifvenhet och glada lydnad som de alltid visade honom och sin moder.

Sålunda kunna barn oändligen mycket bidraga till sina föräldrars glädje och huggnad, och i samma mån till sin egen lycka.

Men Odds äldste son Ulf var icke alltid så, som han borde: han var icke alltid lydig. Nu händer det ibland att olydnad icke alltid genast blir upptäckt, eller genast straffad; förr eller sednare sker dock båda delarne. Ofta åter har olydnaden, såväl som andra synder, genast både sin upptäckt och sitt straff med sig, och så hände det nu en gång med Ulf.

Fader Odds, af grofva timmerstockar uppbyggda gård, hade ett herrligt och skönt läge på en höjd. Den var åt öster, vester och norr omgifven af andra höjder, bevuxna med präktig, högrest och tjock skog, hvilken, som en sköldborg, trängde sig omkring gården åt dessa sidor. Deremot utbredde sig åt söder, på jemna sluttningar, en mera öppen trakt, omvexlande med ängar, små åkertegar samt lummiga lundar. Denna trakt begränsades slutligen af en vacker, fiskrik insjö, i hvilken mången skogsbäck utgöt sitt porlande vatten. Här, vid sjöstranden, låg en liten båt fastbunden, hvilken Odd sjelf byggt åt sig, ty, jemte sitt åkerbruk, idkade han äfven med stor lust jagt och fiske.

Nu var det en gång, i högsommarens glada tid, en särdeles vacker morgon, och den täcka insjön blänkte så vänligt och lockande fram mellan de små lundarnes grönska, hvilken här och der undanskynde den. Ulf betraktade den herrliga utsigten en stund med förtjusning, och fattades af ett starkt begär, att få komma ut på sjön, för att ro och fiska. Han sprang strax till sin far och bad om lof dertill, men denne nekade honom det, dels af det skäl, att han ej fick lof vara ensam ute med båten, dels derföre, att det såg ut till åskväder, som kanske kunde inträffa hastigare än det annars vackra vädret gaf skäl till att förmoda, och då vore det ganska farligt att befinna sig ute på sjön. »Du kan i stället antingen få gå med mig på jagt — sade fadren — jag har redan lofvat Van att han skall få gå med, eller kan du få roa dig hemma med din lilla trädgård, medan vi äro borta.» Ulf valde det sednare och fader Odd tog spjut och staf, båge och pilkoger och gick till skogs. Den raske och lydige Van, som sköt sin pil nästan lika säkert och väl som fadren, följde honom med fröjd, och fadrens store, dugtige stöfvere Snabb sprang vänligt och med viftande svans framför dem.

När nu Ulf såg, att hans far och bror voro försvunna mellan skogens mörka tallar, så lockade honom åter hågen till sjön; han förgat sin faders förbud; han glömde hans varning; och, på det hans moder, som satt och arbetade vid det öppna fönstret, ej skulle märka det, smög han sig på en omväg bort från gården. Sedan ilade han öfver ängslutningarne och mellan lundarne ned till stranden der båten var fästad. Detta var ej snällt, nej det var mycket illa af Ulf. Hans syster Sif hade emellertid sett att han smög sig bort, och hon hade äfven hört huru fadren nekat honom att gå till sjön. Lätt som en hind lopp hon derföre genast efter honom. Hon hann honom snart, tog honom vänligt vid handen och bad honom vända tillbaka och icke så göra mot fadrens bud. »Det nöje du olofligt tänker förskaffa dig, sade hon mildt till honom, kan lätt blifva dig mera bittert än ljuft.» — Men Ulf vårdade sig ej om sin

goda systers förmaning, han blef blott vred, slet sig lös och sprang ifrån henne. Då vände Sif sakta tillbaka; hon gick med tunga steg hem och grät öfver sin broders elakhet. För sin moder sade hon intet derom, ty hon ville ej bedröfva henne. Hon bad sig blott lof att få gå ut i skogen, i tanka att hon möjligen der kunde träffa sin far och säga honom det, ty tecknen till åska visade sig alltmera.

Nu var emellertid Ulf längesedan vid stranden. Der låg den lilla, nätta båten så stilla och inbjudande, och sjön var ju så blank som en spegel, och solen sken så mild, och neckrosorna der ute på vattnet voro så sköna, och här och der spratt en fisk till i vattenbrynet, så att det just var en fröjd att tänka sig komma dit ut och fånga gunsti' herren. Nu var all tanka på både fader och syster, och hvad de sagt, borta ur Ulfs sinne; han lossade båten och sköt ut från stranden och gungade snart långt ute på sjön. Men här, vid målet af sina önskningar, inträffade i Ulfs inre en hastig förändring med honom: ingenting ville blifva roligt, som det skulle vara. Fiskarne nappade flitigt på hans krok och den ene efter den andre låg sprattlande och skönt glänsande på botten af båten, men de glädde honom icke som förr. Allt tycktes vara efter önskan, allt tycktes vilja föröka behaget af det förbudna nöjet, men det hade kommit något, han visste icke hvad, som gjorde honom orolig, ängslig och bekländ. Det annars så angenäma, stilla gungandet på vattnet var honom ej nu till lags; att fiska mera roade honom icke; att plocka upp neckrosor ej heller; sjelfva det vackra vädret och den herrliga naturen kring insjöns stränder glädde honom ej nu. Han beslöt att ro långt ut på sjön: kanske blir detta roligare, tänkte han. Så lade han in sitt metspö, tog årorna och rodde med kraft en god stund ut på djupet; men äfven detta ville ej rätt hjälpa; den väntade glädjen ville ej komma; och, när Ulf hunnit långt ut på sjön, stego hastigt några mörka moln upp på himlen och slog sina dystra skuggor öfver vattnets klara spegel. Ett doft brusande lät höra sig från den höga, skogiga stranden; och i sjelfva luften, midt öfver sjön, lät det

ungefär, som då en stor fågel flyger fram med hvassa ving-slag. Det var förebudet för det annalkande åskvädret, som så hastigt sköt fram. Hela himlen var nu öfverdragen med tunga, dystra moln, och stormen bröt ut med kraft, så att det hven och tjöt öfver allt. Böljorna hofvo upp sina ryggar, klädda med skum, och ilade, liksom jagande efter hvarandra, mot stranden; och Ulfs båt lyftades af dem än upp, än ned, med sådan våldsamhet, att Ulf förfärades och gaf upp gälla skri om hjälp. Nu började äfven blixtar att ljunga och åskan att dånå på allt mera nära håll. Ulf blef alldeles förtviflad, han hade långt till stranden och kunde på intet vis reda sig. Han skrek af alla krafter, så att det gaf genljud i skogen på stranden; men i detsamma kom en hög våg och vrok den lilla båten omkull. Der låg nu Ulf i vattnet och syntes utan räddning förlorad, ty han kunde föga simma.

Men hans goda syster Sif hade, då hon såg ovädet nalkas, sökt upp sin far i skogen och sagt honom att Ulf var ute på sjön. Fader Odd och Van skyndade sig då åt det hållet och kommo lyckligtvis i närheten af sjön då båten stjelpte om. Snabb, den trogne, starke hunden, som lupit förut och hört Ulfs nödrop långt innan någon annan, hade ock redan sprungit i vattnet och simmat ut till det ställe der Ulf höll på att sjunka. Han fattade säkert tag med sina starka tänder i Ulfs kläder och samm med honom mot land. Då Odd och Van, på afstånd följda af Sif, hunno ned till stranden sågo de den trogna hunden, huru han med kraft höll upp Ulfs hufvud och allt mer nalkades med honom mot land. Ulf kunde föga sjelf hjälpa till, men om en stund var han dock på land och räddad. Han var nu högst utmattad, blek, våt och rädd, och han skalf af köld. Han vågade knappt upplyfta sina ögon till sin far, då han innerligen bad honom om förlåtelse för det han varit så elak och olydig och smugit sig till ett nöje, som fadren så visligen nekat honom. Han hade både inom sig sjelf och af de allvarsamma yttre omständigheter, dem Gud låtit inträffa, erfarit känslan af det straff, hvilket olydnad, liksom

all synd, har med sig. Nu hade äfven Sif hunnit fram och de togo alla sin tillflykt i »prinsessan Tyres gemak». Det var en stor grotta i ett berg nära der intill. De funno i grottan en mängd torra grenar och löf, och Van uppgjorde i hast en god eld, som, särdeles för den stackars Ulf var välgörande, ty han frös och var ytterst medtagen. Den gode fadren skötte om honom med största ömhet och vederqvickte honom med den jägarekost han ännu hade qvar i sin jagtväska, och nu sutto de alla förnöjde kring elden och hörde, fast med förfäran, dock i allsköns trygghet, hur åskan med knall på knall brakade och dånade midt öfver dem. Alla voro de glada öfver att Ulf så lyckligt undkommit den nöd han sjelf vållat sig. Fadrens kärlek, den glädje han visade öfver sin sons räddning och ånger, hans ömhet om honom, hans vänliga, men tillika allvarliga föreställningar verkade så välgörande på Ulf, att denne aldrig gjorde sin far något emot, utan blef en lydig, flitig och god son, och glömde under hela sin listid aldrig denna dagens händelser. Ännu måste de dröja ett par timmar i prinsessan Tyres gemak innan åskvädret hann att gå öfver; men då de underhöllo en god eld, och fader Odd under tiden berättade om prinsessan Tyres underbara äfventyr, och huru hon i fordna dagar här hållit sig dold för förföljande fiender, så förlopp tiden både fort och angenämt, och slutligen kommo de lyckligen hem till moder Elif, som varit i stor ängslan öfver dem alla, men, då hon fått höra allt om Ulf och såg hans uppriktiga ånger, nu, med förnyad kärlek, slöt honom i sina armar och gaf honom sin förlåtelse.

Solen och sjusofvaren.

Solen hon lågar
med glödande sken;
tidigt hon frågar:
»Är gossen på ben?»

Hastigt hon stiger
 på himmelen blå;
 gossen han tiger
 och sofver ändå.

Solen hon flammar
 med spejande blick
 in i hans kammar':
 »Ack! är det väl skick,
 ligga och sofva
 och lata sig så?
 I dag ingen gåfva
 af mig skall du få.»

Vädret sig byter
 vid vindarnes flägt;
 stormvinden ryter
 helt oförskräckt.
 Solen sig döljer
 bak bister sky;
 åskvädret följer
 med brak och gny.
 Regnet nedströmmar
 med våldsam fart.
 Ur sina drömmar
 väckes han snart,
 gossen, förfärligt
 vid åskaus knall.

»Ack, hur besvärligt
 att vakna man skall!
 Finge man sofva
 i all sin tid,
 det vore en gåfva
 jag gladdes vid!» — — —
 Late sjuosofvare!
 ligg då i frid!

Dagen och solen de blygas vid dig.

Tidens lopp.

Tiden — tiden flyr sin kos
utan ro och rast.

Bäst hon blommar, lifvets ros,
vissnar hon med hast.

Tiden — tiden *flyger* bort.
Var ej trög, min vän!
Dagens stund, den är så kort,
kommer ej igen.

Tiden — tiden har så brådt,
får ej hvila sig.
Vill du, kan du göra godt —
ack! så skynda dig!

Tiden — tiden är så snar;
nyttja den då väl!
att ej, då den undanfar,
ånger tär din själ.

Tiden — tiden snart förgår!
Evighetens port,
der vid grafven, öppen står.
Dit det går så fort.

Tiden — tiden är ej mer
bortom denna gräns. —
Hvad sig der för själen ter
här ej syns, ej käns.

Lille Ivar.

Det var en gång en liten gosse, som het Ivar. Han var en så lydig, snäll och förståndig gosse, som gjorde sina föräldrar all glädje. Om han blott kunde se, att hans far eller mor ville, eller behöfde något, som han kunde göra, så var han strax färdig att göra det. Denne lille, snälle gosse bodde med sina föräldrar i ett litet torp, som låg vid stranden af en vacker insjö. Hela trakten deromkring var uppfylld af skog och höga, branta backar. På nära en half mil fanns ingen människoboning; men midtöfver sjön låg kyrkan och byn, som de hörde till. Om sommaren kommo de likväl lätt dit på båt, och om vintren på isen.

Ivars far Thormund, var nästan aldrig hemma. Om vintren var han i byn och tröskade hos bönderna, och om sommaren låg han långt in i skogen vid kolmilan eller tjärugrafven; och när någon bränning kol eller tjära var färdig, så måste han resa långt ut på bygden för att få den såld. Äfven Ivar sjelf, sen han blifvit tio år, var borta hela sommaren igenom. Han måste då vakta böndernas får och getter. Hans moder Gunhild måste således hela den tiden vara ensam hemma i skogstorpet med sina små döttrar Agda och Malin, som voro några år yngre än Ivar. Den enda tid, som de alla voro tillsammans och kunde rätt innerligt fröjda sig af den gemensamma kärleken, som de hyste till hvarandra, det var Jultiden. Då kände de rätt lifligt hvad det ville säga att Gud så gifvit dem ett eget, lugnt och godt hem.

Detta så älskade hem var väl ringa och fattigt, men der rådde Gudsfruktan, frid, flit och förnöjsamhet, snygghet och ordning. Solen sken alltid så vänligt in der genom fönstret, på det finsandade och enrisströdda golfvet, och dagen förflöt der så lätt och stilla. I den lilla täppan omkring kojans växte med yppig frodighet en stor buske hvita törn-

rosor, lavendel, pingstliljor, pioner och kejsarkronor, så att det syntes långt ut på sjön.

Nu var en sommar gången. Fader Thormund hade redan längesen börjat tröska i byn, och lille Ivar hade, till sin moders och sina små systrars stora glädje, återvändt från sitt långa vistande i skogen. Det led åt Jul, och de gladda sig alla, att då en liten tid alldeles få vara tillsammans, ty då kom äfven fadren hem.

En dag, strax före Jul, skulle Gunhild gå till byn, för att hämta säd, till bröd åt sitt lilla hushåll. Vintren hade redan kommit till sitt fulla herravälde. Den stora insjön låg stadigt betäckt med tjock is. Det var på morgonen och en sträng köld, men himlen var klar och vädret lugnt. Gunhild utrustade sig, så godt ske kunde, till sin färd öfver isen. Men fattigdomen har ej mycket att sätta mot en sträng vinter, och hon var snart färdig. Hon hade en liten kälke, att föra säden på, och en skodd staf, att reda sig med på isen. Hon tog farväl af sina barn, och tillsade Ivar, som skulle hafva vård om sina små systrar, att hvarken han eller de fingo röra vid, eller upptända någon eld, samt lofvade komma igen mot aftonen, i skymningen senast. Ivar följde henne ett stycke ut på isen, som var klar som en spegel, men modren hastade, för att innan aftonen kunna återkomma till sina älskade barn och sitt fattiga, men kära hem. Dagen var vacker men kall, dock gick vandringen på isen så raskt, att hon icke frös.

När Ivar kom tillbaka, stängde han kojans dörrar väl, och satte sig att läsa ur bibeln för lilla Agda och Malin. Agda hade börjat lära sig spinna och Malin väfde band på en liten bandstol. När Ivar hade läst en stund slöjdade han åtskilliga småsaker, som han lärt af sin far, och derunder berättade han, för de små systrarne, om sina äfventyr under sommaren i skogen; huru, då han vaktade fåren, han med sin präktiga lur, som ljud så starkt, bortskrämt både varg och lo, så att han aldrig förlorat ett enda lam eller kid.

Under dessa sysselsättningar, förflöt den korta vinterdagen, för de ensamma små barnen, rätt fort. Mot aftonen började det snöa och blåsa, och, ifrån att hafva varit så vackert, utbröt i hast ett förfärligt yrväder. Stormen hven och tjöt i skogen, och snön jagades i vilda hvirflar öfver insjöns vidsträckta isfält.

Med ängslan tänkte Ivar på sin mor, men tröstade sig med, att hans far väl följde henne hem. Agda och Malin gråto och ville icke låta trösta sig. Som det nu blef alldeles mörkt och snöyran tilltog, började Ivar frukta, att, om äfven fadren var med, så kunde de ändå icke se hvart hän de gingo, och, på den vidlyftiga sjön, kunde de så lätt komma alldeles vilse, och hur skulle det då gå för dem, under den kalla natten? Han hade nog hört talas om dem, som så omkommit af köld och ansträngning i snöyra, isynnerhet ute på öppna fält. Men hur skulle han nu kunna göra något, som kunde tjena till vägledning för hans stackars föräldrar, hvilka troligen voro komna midt ut på sjön och ej kunde se något enda föremål, att rikta sin färd åt. Detta var en tanke, som ej lemnade honom någon ro. »Ack, om jag kunde ropa så, att det hördes öfver hela sjön!» tänkte han, och i detsamma påminde han sig sin förträfflige lur, hvilken han nyss så mycket prisat för sina systrar. »Ja, den hörs då bra långt, när jag tutar i den, isynnerhet långs igenom en kjusa eller utöfver sjön!» ropade Ivar med glädje, och, full af hopp om framgång, skyndade han att nedtaga den från väggen, och bad systrarne att ej gråta, utan hoppas på Gud, som nog kunde hjälpa föräldrarne i det förfärliga vädret.

Agda tillknäppte pelsen om sin käre bror, och Malin satte fadrens gamla, ludna mössa på honom, och så gick han ut i stormen och mörkret, vände sig åt sjön till, och blåste och tutade stöt på stöt i sin lur, allt hvad han förmodade, tills han, alldeles matt och förfrusen, måste trefva sig inom dörren för ett ögonblick. Men, så snart han lite hämtat sig, och systrarne kramat hans händer lite varma igen, så var han åter ute på sin post och tutade med för-

nyade krafter. När han så fortsatt ett par gånger tyckte han sig slutligen höra rop från sjön, som svarade och närmade sig. Han lyssnade, men fortsatte emellanåt att tuta af alla krafter. Ändtligen igenkände han i ropet sin fars röst, och om en liten stund voro fadren och modren lyckligen framme.

De ömfamnade hjertligt sin lille förfrusne son, och gräto af glädje öfver sitt barns trogna kärlek, samt tackade innerligt Gud, som, genom denne lille gosses kloka omtanka, räddat dem från att omkomma i snön, under den kalla natten. Ty, när de först började höra lurens afmätta rop, voro de redan så förvillade af snöyran, att de kommit i en helt annan riktning, än den de borde tagit. Troligtvis hade de redan börjat på den förfärliga cirkelgång, som så många olyckliga, hvilka på öppna fält träffat ut för snöyra, trampat ända tills de af köld och trötthet stupat ned och frusit ihjäl. Detta öde hade ganska säkert träffat Thormund och Gunhild, der ute på sjön i den mörka, kalla vinternatten, om icke ljudet af Ivars lur blifvit dem en säker ledning till deras hem. Nu åter voro de räddade. Barnen hade sin far och mor igen; och det blef en glädje, som ingen kan beskrifva. Agda och Malin aktade nu ej hvarken snö, storm eller köld, de måste ut och omfamna sin far och mor, de kunde icke vänta tills dessa hunno komma in; och hade der varit något menskligt hos stormen, som tjöt omkring dem, så hade han säkert tystnat, åtminstone för en stund, för att lyssna på all deras hjertliga fröjd och tacksägelser.

Ivar, som hade varit medlet i Guds hand, till sina föräldrars räddning, blef sedan, genom sin flit och duglighet, äfven deras ålderdoms stöd. Kyrkoherden i byn, när han fick höra talas om denna händelse, kallade gossen till sig och fann snart, att han hade ovanliga gåfvor att lära, och dertill mycken lust. Han ställde om, att Ivar slapp att vakta får om somrarne; han fick i stället gå i skola, der han gjorde stora framsteg. Och, som hans håg låg åt det i orten mycket drifna bergs bruket, så användes han dervid,

och blef en duglig grufmästare och en förmögen man. Men sitt kära barndomshem, det lilla torpet, öfvergaf han aldrig. Der bodde han och hans båda älskade systrar hos deras vördade föräldrar, dem de hugnade med den ömmaste vård och kärlek, så länge de lefde.

Sagan gått till ända
om vår lille vän.
Om vi bladen vända
fins en saga än,
eller två kanhända.

Morgonsolen.

Här solen hon tittar i öster fram,
strax foglarna börja sitt pip och glam.

När så majestätiskt hon stiger opp,
små blommorna öppna nyfiket sin knopp.

Se'n höjer sig solen på himlen blå,
men barnen de sofva så godt ändå.

Snart högt uppå himmelens hvalf hon står
och ängarnes dagg och dimma förgår.

Så skiner solen i fullaste glans,
och upp vakna barnen till lek och dans.

Och, äro de snälla hvartenda ett,
då bränner ej solen på dem för hett.

Då sprider hon kring dem sitt fagra sken,
och leker »titt! titt!» mellan löf och gren.

Och går så att koka i äpplen och bär
en saft, som hon vet små barnen ha' kär.

Helsning till våren.

Wälkommen, o vår! med de sköna,
de milda och herrliga dagar!
Du vintren, den bistre, förjagar
och ängarne klä'r du så gröna.

På himlen, den höga och klara,
du solen frammanar och lockar.
Och tusen bevingade flockar
ditt anrop till glädje besvara.

I skogen af röster det klingar,
melodiska, rena och ljufva;
och glad, från sin vänliga tufva,
sig lärkan i höjden uppsvingar.

Och göken, med ljudelig tunga,
han låter sitt »kuku!» nu skalla
så fröjdfullt — en maning till alla,
din ankomst, o vår! att besjunga.

Den menlösa dufvan i lunden,
hon kuttrar och kallar sin maka,
och boet de bygga och vaka
långt in på den nattliga stunden.

Men ljufvast af foglarnes qväden
är näktergalssången i natten;
långt bort öfver insjöars vatten
den hörs, som ett echo bland träden.

Du strör ock, ur fullaste händer,
de skönaste blommor kring fälten,
till prälände, virkade bälten,
kring ängar och kullar och stränder.

Och rosen, den doftande, rika,
och dalens så blygsamma lilja,
de lyda din manande vilja,
de kunna dig icke besvika.

Och luften, som kring oss du flägtar,
af dem han med vällukter blandas,
och blir så balsamisk att andas,
och ljuf, såsom vore den nektar.

Hur lycklig är den, som får vara
på landet det fria och sköna!
han kan all din herrlighet röna,
ditt anrop till glädje besvara.

Välkommen då, vår! med de sköna,
de milda och herrliga dagar!
Du vintren, den bistre, förjagar
och ängarne klär du så gröna!

Vintrens värde.

Vintren kommer, grå i synen,
med sin bittra köld, sin snö.
Blott han rynkar ögonbrynen
måste alla blommor dö.

Löfven falla ned af träden;
jord och vatten frysa till.
Af de muntra foglars qväden
nu ej hörs en enda drill,

ty han tystat har dem alla.
Stormens tjut man endast hör,
när han, med de vingslag kalla,
snön i drifvor kring oss strör.

Matt och sällan solen lyser,
ingen värma nu hon ger;
man kan tro, att sjelf hon fryser,
skyndande från himlen ner.

Och små barn, de få nu sitta
fångne inne, vid sin spis,
och igenom fönstren titta
uppå idel snö och is.

Fattig man i usel hydda,
tänk! han har det värst ändå,
att för köld och hunger skydda
sig och sina stackars små.

Ty Herr Vinter får nog rasa
utan hejd, när så han vill.
Lycklig den, som har en brasa
och ett bröd som räcker till!

Gåta N:o 3.

Två ringar jag har;
det gör ett par.
Stänger också
har jag två.
Ett spjut, en sax och en kista,
det var det sista.
Jag tjenar att lifva och döda:
Du gissar mig väl utan möda?

Gossen, lycklig och nöjd, prisar fogelns fröjd.

Fogel! lätt och qvick,
full af lust och fröjd,
hvilket lif du fick
i den blåa höjd!
Ingen är dig lik,
så på glädje rik.

Hvart du vill, på lätta vingars par,
genom rymden fri och snabb och glad du far.

Blir dig lunden trång
flyr du till ett berg,
sjunger der din sång;
lockar blommans färg,
bort till ängens fält
strax din flygt du ställt;
sjunker sol och vill du hvila se'n,
har du strax ett bo på hvarje lummig gren.

Såsom du, så jag
lefver glad och nöjd:
till mig hvarje dag
kommer med ny fröjd.
Trygg hos far och mor
jag så lycklig bor;
vet ock väg till ljusa himlen der —
det, ack det af allt min största glädje är.

Englarnes budskap.

Foglar högt i skyn sig svinga,
fröjda sig åt solens sken.
Deras glada sånger klinga
uti luft så klar, så ren.

Högre dock i himlens salar
englaröster klinga må,
skönare än näktergalar,
som i jordens lundar slå.

Barnen små åt foglasången
fröjda sig, i vårens stund.
Men, när sommarn är förgången,
blir så tyst i hvarje lund.

Lyssnen då, J barn så kära!
lyssnen till små englars röst!
Budskap ifrån Gud de bära
fullt af glädje, nåd och tröst,
in i lifvets sena höst.

Gossen vid jordgloben.

Du jord, så rund och stor!
På dig helt trygg jag bor,
fast läraren mig sagt
och klart ådagalagt,
att du på intet hvilar,
och fram i rymden ilar,
med obegriplig fart,
och hvälfver om så snart;

ty Den, som skapat mig,
 Han har ock skapat dig.
 Han håller dig i handen
 med hafven, bergen, landen!
 Han stakat ut din bana.
 Ho kan Hans makt rätt ana!
 Han allt så säkert styr;
 från honom du ej flyr.
 Du kan dig ock ej dölja:
 du måste noga följa
 och göra som Han vill
 och aldrig stanna still.
 Så trygg på dig jag bor
 och har det bästa mod,
 ty Herrans makt är stor
 och så är Han så god!

Gåta N:o 4.

Hvem är den, som har sex ben att löpa på,
 men nyttjar blott de fyra, att fort det skall gå;
 och nyttjas alla sex, då af en blir der två?
 Gissa på! Gissa på!

Isbåten.

Att det går illa för olydiga och elaka barn, som icke fråga
 efter sina föräldrars råd och förmaningar, det ser man nä-
 stan alltid. Förr eller senare träffar dem någon svår olycka,
 som, innan de förmoda det, kommer öfver dem, såsom ett
 förtjent straff.

Lydiga, välartade och snälla barn, som i allt söka att
 vara sina föräldrars glädje, kunna ibland också råka ut för
 de största farligheter, men på ett, ofta obegripligt sätt,

varda de merendels räddade. En osynlig engel tyckes lik-som vandra vid deras sida, hålla dem vid handen, och föra dem oskadda igenom.

Två gossar, Emund och Agne, hade fattat en synnerlig vänskap för hvarandra och lekte alltid tillsammans, när de voro lediga. I skolan sutto de bredvid hvarandra, läste med ifver och gjorde raska framsteg. De voro mycket afhållna, både af sina föräldrar och bekanta, ty de voro lydiga, tjenstaktiga, flitiga och ordentliga.

En vinter hade det en tid varit sträng köld, ännu innan någon snö kommit, och den stora, vackra sjön vid Starvik, der gossarne bodde, låg hårdt tillfrusen och blank som en spegel. De hade nu en eftermiddag fått lof från skolan, och skulle riktigt förlusta sig med skridsko-åkning på den präktiga blankisen. Då de i denna afsigt gingo tillsammans ned åt sjön, talade Agne om, att han nyligen på engelska läst en beskrifning, om en person i Nord-Amerika, som, på en dylik insjö-is, gjort en lång färd på något, som kallades »isbåt»; och tyckte Agne det skulle vara ett roligt företag, att här kunna göra något dylikt.

Isbåten skulle, enligt beskrifningen, bestå af en bräda, så bred den kunde fås, och omkring 6 fot lång. Denna bräda skulle läggas och fastspikas på tvänne par skridskor, ställda åt samma håll, och vid hvar sin ända af brädan. Slutligen skulle en mast, det vill säga en liten stång, uppresas i midten af brädan och förses med ett passande segel. Så inrättad, skulle isbåten kunna bära en å två personer, och, med god vind, på ren, vacker is, göra en den snabbaste färd.

Huru präktigt att nu försöka detta, ty bättre isfält än det, som här låg utbredd för dem, kunde de väl aldrig önska sig. Snart var beslutet fattadt, och de skyndade åter tillbaka hem, för att erhålla sina föräldrars lof, jemte nödiga saker, såsom bräda, spikar, segel m. m. Allt detta erhöles genast. Ingen brydde sig om att så mycket fästa afseende på den lilla tillställningen. Gossarne följde troget den beskrifning, som boken hade innehållit, om båtens för-

färdigande, och snart sköto de, med stolthet och förnöjelse, sin lilla farkost ut på den glatta ytan. Här halkade den visserligen lätt undan, så snart man rörde vid den, men den ville icke gå sjelf. De lekte då en stund så, att den ene af dem satte sig på, under det den andre sköt båten framför sig, tills de hunnit ett stycke ut på sjön. Der började seglet fånga vind, och nu skulle det kanske visa sig hvad båten kunde duga till. De satte sig nu båda upp, fulla af glad förväntan, och utan att tänka på hvarthän det kunde bära. De hade icke en gång någon pikstaf att hjälpa sig med, om det skulle behöfvas. Ännu ville det ej rätt gå, de måste ett par gånger hjälpa till med foten, då, i en hast, vinden tog till att blåsa skarpt i det lilla seglet, och som en pil flög isbåten åstad, hän öfver den glatta ytan. Vinden låg ut åt sjön, och en sträcka af omkring 2 à 3 mil låg öppen för våra vinter-vikingars påbörjade färd. Blåsten blef allt mera häftig och stark, och en snabbare seglare, än denna enkla isbåt, hade säkert aldrig flugit öfver detta vatten.

Solen var längese'n nedgången, men himlen var klar och stjernorna började tindra starkt. Gossarne voro, efter bruket der i orten, klädda uti små varma fårskinnspelsar och kände ännu ingen köld, men voro högst förtjusta öfver den sköna fart, som deras båt nu tagit. Uti denna sin fröjd tänkte de ej på den långa väg de fingo tillbaka, hvilken med hvarje minut förlängdes, eller huru den skulle tillryggaläggas. Med segelbåt, i öppet vatten, skulle återfärden, vid sådan rak motvind, ej kunnat ske utan genom lång och besvärlig kryssning; med isbåten var det en omöjlighet, men detta rann dem ej i hågen, så glada voro de.

Dock, deras glädje blef snart förvandlad i den största förskräckelse.

De hade redan färdats öfver en mil; den vanliga synvillan, att de sjelfve stodo stilla, och omgifvande föremål rörde sig och ilade förbi, hade länge roat dem, då de plötsligen, vid stjernornas och den nyss uppgångne månens sken, sågo en lång, bred sträcka af isen likt ett svart gap, ila

emot dem. Det syntes som en vak af öppet vatten, i hvars svarta djup stjernorna klarare återspeglades, än på den öfriga ytan.

Fulla af förfäran omfamnade gossarne hvarandra krampaktigt och tordes knappt se ned åt, ty pilsnabbt förde dem båten ut på detta mörka djup, som syntes öppna sig för att ögonblickligen uppsluka dem.

Det var verkligen en vak, bildad af starka källådror i sjöbottnen. Den hade varit öppen ända tills natten förut, då en tunn, klar och genomskinlig is slutligen, vid den fortsatta stränga kölden, lagt sig deröfver. Denna, eller fast heldre Guds egen skyddande hand höll de små gossarne uppe, och om några minuter voro de öfver det hemska, svarta gapet och åter på den tjocka, gamla isen på andra sidan. En djup suck lättade deras beklända hjertan, och med sammanknäppta händer tackade de innerligen den gode Guden för sin räddning.

Nu voro de bragta till en allvarlig besinning öfver sin belägenhet. Tillbaka kunde de numera, icke ens till fots, utan lång och oviss omväg, komma och framför dem låg sjön milslångt utbredd, hvarthän de än blickade. Hittills hade de väl ej frusit, men vinden var skarp, och att tillbringa hela natten på isen i sträng köld, torde blifva mer än de kunde utstå, och hvem kunde veta, om icke ännu en farlig vak låge framför dem? Då påminde sig Agne den lyckliga omständigheten, att Gökvik, ett ställe der hans farbror, nämndemannen Thorkel Gisslason, bodde, låg midt öfver sjön, just åt det håll vinden förde dem. Vägen från Starvik tvärsöfver till Gökvik hade han hört räknas till omkring 3 mil. Med den snabba fart, som isbåten alltjemt hade, kunde de snart hinna stranden och sedan skulle de nog leta sig fram till godt nattherberge.

Så tröstade, men med oro öfver sina föräldrar, som säkert med ängslan börjat vänta deras återkomst, ilade gossarne på sin lilla farkost mot Gökviks höga, skogiga strand. Redan inom en timma var den uppnådd, och snart funno de stället der Thorkel bodde. Klockan var då nära tio på

qvällen, och alla förundrade sig högeligen öfver gossarnes ankomst så oförmodadt och sent. De voro nu temmeligen förfrusna, men ville likväl återvända med några förbönder, som kommo förbi och skulle öfver sjön åt Starvik till; men Thorkel tillät det ej, utan skickade blott bud med dessa, att gossarne voro i godt förvar hos honom. Äfveningo formännen varning af gossarne för vaken derute på sjön, som de riktigt träffade och vid undersökning funno allt för svag att färdas öfver, åtminstone med lass. Sedan träffade de folk från Starvik, som sökte efter gossarne, och lugnade dem med underrättelsen, att de sett dem välbehållna komma in hos nämndemannen i Gökvik.

Klagan öfver vintren.

Du vinter! du kalle och dystre!
 hvad är du mot våren, den ystre?
 Mot sommarn, den glade och varme?
 Mot höster, hvad är du väl? — arme!

Med uppsyn, förfärlig och bister,
 du liknar vår stränge magister;
 som han, så du håller mig fången.
 O, vore din tid snart förgången!

Jag ser nog hur rikligt det snöar,
 hur isen sig lägger på sjöar,
 hur rimfrosten glittrar och skiner,
 men hör ock hur stormvinden hviner.

Och kölden förskräckligt jag känner;
 nej, vinter! vi blifva ej vänner!
 O, vore din tid snart förgången,
 du grymme! som håller mig fången.

Gud är barnens Fader.

Från sin himmel höga,
 Gud bevakar väl,
 med sitt milda öga,
 hvarje barnasjäl.

Med sitt milda öra
 lyssnar Han ock till,
 och är glad att höra
 hvad *Hans barn* det vill.

Fadershanden sträcker
 Han vid barnets nöd,
 och så mild det räcker
 hjälp och dagligt bröd.

Och sin englaskara
 sänder Han ock ut,
 att de små bevara
 intill lifvets slut.

Der — vid målet — famnar
 Han mot sina små.
 Salig den som hamnar
 så — som *de* det få!

Barnets tröst i kulen höst.

Mål är du ful,
 du kulna höst!
 Snart blir dock Jul,
 det är min tröst.
 Hur roligt då
 för oss, vi små!

Af Mamma kär,
 af Pappa snäll,
 vi få då här,
 Julaftons qväll,
 julklappar små:
 Ack då! ack då!
 Efter kulen höst och dimma,
 skall så skönt julgranen glimma!

Gåta N:o 5.

I marken jag en källa fann,
 beskuggad utaf trädets gren;
 dess ström dock ej ur jorden rann,
 den bröt ej fram ur berg och sten.
 Den källan förr ej någon såg:
 jag sjelf bröt upp dess ådra först,
 och gladdes just uti min håg,
 och släckte hastigt all min törst;
 dess friska flod, så ren och klar
 som vatten, dock ej vatten var;
 men kom likväl ur jordens sköt,
 fast den ej så ur jorden bröt
 som andra. Säg hvad källan var,
 min gosse! så är du en karl?

Barnen och årstiderna.

Våren är vår bästa vän!
 När han kommer, då
 få vi springa ut igen,
 plocka blommor små;
 och foglarne qvittra, och träden slå ut,
 och aldrig den glädjen vill taga slut!

Sommarn är vår bästa vän!
 När han kommer, då
 få vi bada oss igen
 i vår friska å;
 och smultronen rodna, för solens kraft;
 så körsbären ock, med sin sköna saft.

Hösten är vår bäste vän!
 När han kommer, då
 äplena och päronen
 till kalas vi få;
 och nötter vi plocka till tusendetal;
 och så skiner månen så klar i vår dal!

Vintren är vår bäste vän!
 När han kommer, då
 skridsko löpa vi igen
 på vår frusna å;
 och stora snögubbar uppresa vi se'n,
 och samlas om qvällen kring brasans sken.»

Sommar, vinter, höst och vår,
 när de komma, då
 hvar och en sin lofsång får
 utaf barnen små:
 En hvar har sitt värde, det är också visst,
 men har väl derjemte i verlden sin brist.

Solen och barnet.

Solen hon ilar så snabb i sitt lopp,
 stiger om sommarn så tidigt opp.
 Länge i öster hon redan stått;
 än sofver barnet så hjertans godt.

Solen då tittar i kammaren in:
 »Sofver du än, lilla Pullan min?»
 Väcker så barnet ur sömnen opp,
 fortsätter sedan sitt strålande lopp.

Barnet, i solljusets milda glans,
 börjar på ängen sin lek och dans;
 plockar sig hela famnen full
 utaf de prålande blommornas gull.

Leken och dagen dock taga slut;
 solen har lupit sin bana ut;
 barnet har hunnit att leka sig trött,
 smyger sig hem och somnar så sött.

Allt har sin tid.

Allt har sin tid i verlden här:
 arbete, hvila, fröjd, besvär.
 Ej alltid är det lek och ras;
 ej alltid hafva vi kalas:
 Ack nej! minsann!
 Det går ej an!

Små barn i skolan måste gå;
 de annars intet lära få.
 Och den, som leker bort sin dag,
 han blir oduglig, dum och svag;
 Det vill ej jag!
 Det vill ej jag!

När flitigt i skolan vi tillbragt vår tid,
 och lydige varit; hvad glädje! hvad frid!
 hvad nöje! att då få en ledig stund,
 och leka, och skratta af hjertans grund!

Gåta N:o 6.

Först är jag som snön, så fin, så hvit;
 se'n blir jag en grön, osmakelig bit;
 sist, vid den varma solens glöd,
 blir jag helt mjuk, och som blod så röd.
 Små barn då så glada fram till mig hoppa,
 och vilja så gerna i munnen mig stoppa;
 mitt blod får jag spilla, hvarenda droppa!

Modren vid vaggan.

Vyssh! vyssh! mitt kära barn!
 Gud befrie dig för skarn!
 Herren signe dig min lilla!
 Sof nu här så sött och stilla.

Vyssh! vyssh! min lille vän!
 När du vaknar upp igen
 skall du, utaf modersarmen,
 tryckas ömt till modersbarmen.

Vyssh! vyssh! min lilla skatt!
 Nu har sömnen fått dig fatt:
 Skön du ligger, som en blomma.
 Visst små englar till dig komma.

Vyssh! vyssh! min rosenknopp!
 Du min glädje och mitt hopp!
 Sof du sött och slumra stilla;
 lycklig är du nu min lilla!

Vyssh! vyssh! kär' sonen min!
 Än så liten, rar och fin!
 Tiden går dig dock i möte;
 snart du flyr din moders sköte.

Vyssh! vyssh! min blomma skön!
 Gud nu höre modrens bön:
 Vike aldrig englaskaran
 från mitt barn, i nöd, i faran!

Vyssh! vyssh! min fröjd, min lycka!
 När du vaknar får jag trycka
 kära barnet till min barm,
 gunga det uppå min arm!

Lilla Pullans hårfläta.

”**M**in Pulla, du lilla!
håll hufvudet stilla!

och lek ej med katt och med docka så!

Nej, Pulla lilla! stå stilla då!

I dag är din Mammas födelsedag,
och ditt blonda hår få vi hafva i lag.

Om nu stilla du står
och med hufvudet rätt,
snart en fläta du får,
som skall blifva så nätt,
ja, så slät och grann
med små röda band,
och jag flätar derin
violerna blå och rosmarin.

Och är du rätt tålig och snäll som ett lam,
 Jag sätter i håret en gyllene kam;
 och se'n får du rosenkransen uppå
 och så är du färdig till Mamma att gå.»
 Och Pullan lyder och blir så fin;
 och springer med fröjd till sin moder in,
 som gläds i sitt hjerta åt Pullan sin.

Stjerneqvällen.

När den stilla qvällens stund
 sina skuggor breder
 öfver berg och dal och lund,
 öfver skog och hedar;
 då på himlen tända sig
 stjerneljus, som mildelig
 se på barnen neder.

Barnen med förundran stå,
 se på stjernors skara;
 Kanske tänker något då:
 »Huru skönt att vara
 der hos Gud, i himlens sal,
 der de lysa utan tal,
 dessa stjernor klara!»

Vid den stilla qvällens gång
 ögonen sig lycka;
 slutas så båd' lek och sång,
 glöms båd' sorg och lycka;
 men i drömmen kanske de
 någon af Guds englar se,
 dem i famnen trycka,
 och, med oskulds-liljorne,
 deras hufvu'n smyka.

De flitiga barnen.

Gossen han läser så flitigt sin bok,
 önskar med tiden bli lärd och klok.
 Flickan hon spinner, stickar och syr,
 hjälper sin mamma i hennes bestyr.
 Pappa och mamma de fröjda sig då,
 hoppas af barnen stor glädje få,
 och hålla så hjertligt af sina små.

Barnets kunskap.

Jag är ett barn. Biott några år
jag lefvat. Mycket ej förstår,
ej heller vet; men Far och Mor
mig sagt, hvem som i himlen bor,
hvem som mig gifvit kropp och själ,
och gör att allt för mig går väl:
det är min Gud!
Jag också lärt Hans tio bud.

Döden och barnet.

I hvita högtidsdräkten klädd,
går döden fram till barnets bädd
och hviskar vänligt: »Kom med mig!
Till Gud i himlen för jag dig».

Det lilla sjuka barnet ser
med fröjd på döden upp och ler,
och sträcker lilla handen ut —
och så en suck — så är det slut.

I himlen hörs ett fröjdeskri:
»Här är en själ, som blifvit fri
från synd och sorg och alla kval:
ett litet barn från jordens dal!»

* * *

Men du, mitt barn, som lefva får,
vik aldrig ifrån dygdens spår!
så möta dig, helt visst, en gång
Guds englar med sin fröjdesång
i himmelen.

Den funna skatten.

Gissel och Tyre bodde i ett torp långt uppe i vilda skogen. De voro fattige, men redlige och gudfruktige, och de hade två små snälla barn: Jene, en gosse omkring 8 år, och Gerda, en flicka omkring 6 år.

Om sommaren måste föräldrarne ofta gå bort på arbete och lemna barnen ensamma hemma hela dagen igenom. De voro dock så vanda dervid, att de funno och redde sig väl. Jene sökte på allt sätt göra det bra och trefligt för lilla Gerda, som alltid var föremålet för hans ömmaste omsorger; ty Jene var en förständig och god gosse och höll innerligen af sin lilla syster.

Så hade nu mest hela sommaren gått förbi, och hvarje gång föräldrarne varit borta, funno de alltid barnen snälla och glada, då de kommo hem. De hade alltid den lilla stugan fejad och grann, enris på golfvet och blommor och löf i fönstret. Merändels hade de äfven en liten korg bär, såsom smultron, klyngon eller hallon, hvilka de under dagen plockat i skogen deromkring; och dessa gäfvo de sin far och mor, då de, trötta af strängt arbete, kommo hem om aftnarne. Huru glada voro ej barnen, när de så, vid föräldrarnes hemkomst, hade stugan snygg och goda bär att läska deras törst med!

En dag, det var i slutet af Augusti månad, voro de åter ensamma, dessa båda små; och, som det var så vakert, klart väder, beslöto de att gå rätt långt bort i skogen för att samla ett slags stora, sköna, svarta bär, som man kallar björnbär. Jene hade nu blifvit helt dristig, han trodde sig känna hela trakten, och lilla Gerda hyste det fullkomligaste förtroende till hans ledning. Bär funno de i ymnighet ju längre de gingo, och det var så stilla och vakert omkring dem. Slutligen, när de både hade ätit sig sjelfva mätta och fyllt korgen, som de ämnade till sina kära föräldrar, så satte de sig på en vacker, öppen plats i

skogen, för att hvila. Jene tog nu fram sin mors bibel, som han burit med; det var en sådan liten handbibel, som man brukade förr, och hvori han plägade läsa hvarje dag. Han slog nu upp Tobie Bok, ty dit hade han hunnit. Lilla Gerda hade samlat en mängd vackra blommor, med dem satt hon nu tyst bredvid Jene och hörde uppmärksamt på, under det hon band dem till små kransar. Jene läste högt och klart, och det klang så skönt i den rena, friska luften i skogens enslighet. Lilla Gerda ledsnade ej att höra, och Jene läste till slut den vackra historien om Tobias, den fromme ynglingen, som på sin långväga färd hade en så god reskamrat, som en Guds engel.

När Jene nu läst ut, och såg till hvad dagen led, så var solen nära sin nedgång. De måste nu skynda hem, men, hur det var med lille Jenes kännedom af trakten, så visste han nu ej rätt hvart de skulle vända sig. Han hade glömt från hvad håll de kommit och råkade ej på rätta återvägen. De fördjupade sig alltmer i okänd trakt. Jene drog sig nu till sinnes, att han, med sin dristighet, felat många gånger mot sina föräldrars bud och varning. De hade så ofta förmanat honom att ej gå längre bort än han kunde se hemmet. Hittills hade det gått an, fastän han felat mot denna förmaning. Nu åter tycktes en aning säga honom, att det ej skulle gå så bra. Snart var lilla Gerda trött, ty der var svårt att gå, och de voro barfotade. Jene blef ock trött, mest deraf, att han mera allvarligt tänkte på, huru han, med sin dristighet att gifva sig så djupt i skogen, öfverträdt och föraktat sina föräldrars bud och förmaning. Detta oroade och plågade honom, men han ville icke bedröfva den stackars Gerda, som häri var alldeles oskyldig.

Slutligen kommo de till en liten vacker, öppen plats, der var en liten källa, och ett stycke derifrån stod en mycket stor, gammal bok, som var öppen och ihålig vid roten; på litet afstånd derifrån var rundtomkring tjocka skogen; och derinne var det så mörkt, så mörkt. Gerda började nu gråta, och Jene tänkte blott på hur han skulle kunna trösta

henne. Åskan började nu äfven höras på afstånd, och, sedan de släckt sin törst ur källan, togo de sin tillflykt i det ihåliga trädet. Der var rymlig, god plats och en mängd torra boklök, på hvilka de hvilade mjukt och godt. Gerda slöt sig tätt intill Jene, hon upphörde att gråta och, sedan de tillsamman läst sin lilla aftonbön, somnade hon snart. Äfven Jene lugnade sig. Den aflägsna åskan tystnade. Månen gick upp och kastade sitt lugna, klara sken på de båda små, der de, liksom i en grotta, lågo insomnade bredvid hvarandra.

När Gissel och Tyre, en stund efter månens uppgång, återkommo till sitt hem, men ej funno de älskade små barnen, blefvo de högst bestörta. De ropade med ängslan deras namn, så att det gaf genljud i skogen rundt omkring. Intet svar hördes. Det blef allt åter tyst. Men den milda månen lät sitt vänliga sken falla så rikt bort genom en öppning mellan träden, liksom han velat säga: »Derborta äro de!» Utan att naturligtvis kunna veta hvarthän de skulle vända sig, för att söka sina små, gingo de bedröfvade föräldrarne åt detta håll, liksom följande månans vink; och de läto dess sken föra sig allt längre och längre inåt skogen, till dess denna öppnade sig något och en klar källa glittrade mot dem, och der bortom stod, midt på den öppna planen, en stor, gammal ihålig bok, som strax ådrog sig deras uppmärksamhet. Månans sken föll så klart in genom den vida öppningen i trädet och — der lågo Jene och Gerda bredvid hvarandra, i den bästa sömn.

Föräldrarne hade nu funnit hvad de sökte, de hade nu intet bekymmer mer. Deras koja hade de väl lemnat med öppna dörrar, men här var deras egendom, här var hvad Gud hade gifvit dem: deras små barn. Nu voro de nöjda och glada. Barnen läto de sofva i ro, de lågo ju godt, och de lade sig sjelfva bredvid dem; der var god plats vid trädet. Natten var stilla, mild och lugn. Det klara månskenet förlänade ett liksom förtrollande behag åt hela omgifningen. Gissel och Tyre hade liksom deras barn mycket sinne för den sköna naturen:

Naturens stillhet är
för fromma menskor kär.

Glädjen att hafva återfunnit sina barn, den angenäma hvilan på den mjuka löfbädden och nattens skönhet der i skogen, gjorde att de kände sig så lyckliga, så glada och så rika, som om de ägt hela världen; men snart föllo äfven de i djup, styrkande sömn. Gissel drömde helt allvarligt om en stor skatt, som han fann under trädet, och Tyre drömde om vackra gardiner och prålande blommor i tvänne par fönster; det var någonting stort det!

Den friska morgonluften väckte dem alla tidigt. Bären, som barnen plockat dagen förut, och en uppfriskande dryck ur den lilla källan blef deras frukost, och sedan begåfvo de sig hem, der allting stod lika orubbadt, fast dörarne varit uppe om natten. En tid derefter fick Gissel i uppdrag att rödja ett stycke skog, till nyodling åt en bonde i byn. Den utsedda platsen var just der den gamla ihåliga boken stod. Gissel betraktade den en stund med tacksamhet för det skydd hon lemnat hans barn, då om natten; han hade gerna önskat, att den kunnat få stå; men han måste sätta yxan till; ja, den måste bort med både stam och rot. Vid detta arbete, som, då dylika träd hafva sina rötter mera utbredda åt ytan än åt djupet, ej är så svårt som man skulle föreställa sig, träffade Gissel på en flat, vidlyftig, men ganska tunn hällsten, som tycktes vara lagd såsom lock öfver något. Vid undersökning förhöll det sig ock så; en slags stenkista fanns derunder och den innehöll gamla förrostade vapen och dylikt, men äfven en mängd armringar och andra prydnader af fint guld, från uråldriga tider. Här var då skatten, som han drömt om. Men han märkte, den redlige Gissel, att det varit en helt annan, större och skönare glädje, då han om aftonen här fann sina barn, än nu då han fann denna betydliga skatt.

Bonden, på hvars mark fyndet gjordes, behöll hälften af värdet, Gissel fick det öfriga. Han friköpte sitt torp och ändå en stor sträcka skog till. Tyre fick två par rätt stora fönster i sin lilla stuga, och till dem nya, vackra gar-

diner och blomkrukor. Föröfrigt lefde de som förut: arbetsamt, enkelt och tarfligt, lyckligt och lugnt, och kunde nu arbeta mera hemma för egen räkning. Gerda fick snart en egen, ny spinnrock och en liten bandstol; men Jene, som hade stor lust att läsa, kom i skola och blef en bra karl.

Morgonljuset.

Upp, upp! små barn! lät sömnen fly!
 Vi skåde nu en dag så ny,
 en dag så klar, så skön och ren,
 vid solens första purpursken!

Den tysta natten smugit bort.
 Vid ostörd sömn han var så kort.
 Gud honom oss till hvila gaf.
 »Hvar är han nu? hvar blef han af?»

Hans mörka skugga ljuset bröt;
 ty Gud af evighet beslöt,
 att låta natten så förgå,
 att dag och ljus der följa på.

Var då välkommen, sol så kär!
 I herrligt ljus du jorden klär,
 och lifvar, väcker allting opp,
 och skänker oss ny fröjd, nytt hopp.

Må nu vår vandel i ditt sken
 bli, som den borde: stilla, ren
 i lydnad, flit, i dygd och tro!
 så få vi under natten ro.

Gåta N:o 7.

Den som gör mig, ej tänker han på
 att mig begagna så brådt ändå.

Den som bär mig, han tänker väl, han:
 »Ännu rätt många jag bära kan!»

Den som mig köper ej gör det åt sig;
 andra åt honom få väl köpa mig!

Den som mig brukar, han icke mig ser —
 intet i världen behöfver han mer.

Tre frågor.

Hvem är min nästa?

»Din nästa, käre! det är den,
som du kan räcka handen
till stöd, till tröst på vandringen
igenom ökenlanden.»

Hvem är min vän?

»Din vän, min käre! det är den
din sorg med glädje delar,
och öppet säger sanningen,
när du i något felar.»

Hvem är min ovän?

»Din ovän, käre! det är den,
som vill din själ afvända
från tro och dygd och sanningen,
och dig med smicker blända.»

Din bästa vän.

Lilla barn! Din tid går fort,
snart så blir du stor!
Snart den stängs, ditt edens port,
förr än du det tror.

Verlden då förbyter sig,
blir ej mer så skön:
törnen vexa på din stig,
som var förr så grön.

Pappa, Mamma snart också,
dem du höll så af,
kanske måste från dig gå
i den tysta graf.

Och du lemnas ensam kvar
i den vida värld;
väl då! om en vän du har
på din vandringsfärd!

Jesus är din bästa vän:
lyssna till Hans röst!
Han är sjelfva sanningen;
Han i sorg ger tröst.

Jesus är din bästa vän:
Honom håll dig till,
och ett hem i himmelen
Han dig gifva vill!

Ett rent hjerta.

Rent hjerta gif mig, gode Gud!
och synd och styggelse förbjud
att de ej träda må ditin.
Ack! gör mig from i själ och sinn'!

Ack! gör mitt hjerta till ditt hus,
och upptänd der din sannings ljus,
och hjälp mig troget, natt och dag,
att lefva efter Ditt behag!

Min Jesu! Frälsare så kär!
kom Du och blif i hjertat här:
det onda måste vika då,
och jag kan trygg i världen gå; —
Halleluja!

Det bättre landet.

Min Moder! jag hört om ett bättre land,
 med blommor beständigt på grönskande strand
 och glädje tillfyllest bland stora och små: —
 der aldrig man gråter. Dit vilje vi gå!
 Det är väl, der vinrankan växer vild,
 och orangen blommor, så skön och mild? —
 »Ej der! Ej der, mitt barn!»

Är det då, der palmträdet svajar i sky?
 Kom, Moder! ack, kom! dit vilje vi fly!
 Der dadlar och pisang, der blommor och frukt
 jemt sprida i luften den ljufvaste lukt.
 Der herrliga foglar kringflyga i dans,
 med vingar och fjädrar af sällsynt glans? —
 »Ej der! Ej der, mitt barn!»

Är det då, der floder, på bädd af krystall,
 framskölja ur bergen guldsand i sitt svall;
 der grottor man finner af ädelsten:
 rubiner, smaragder, med tindrande sken;
 der perlor, coraller man plockar på strand —
 är der detta lyckliga, bättre land? —
 »Ej der! Ej der, mitt barn! —

Ej öga det skådat, min gosse kär!
 och öra ej hört det jubel der är.
 Ej drömmen, ej tankan kan måla oss det.
 Der trampa ej sorg, ej död sina fjät.
 Ej tiden der andas på blommornas prakt. —
 Det landet har Gud bortom grafven förlagt. —
 Der är det! Der är det, min son!»

Lilla Ingegerd.

Nu vinkar den vänliga våren;
nu sjunga små lärkor i höjden.
Af vintren försvinna snart spåren,
och allmän blir glädjen och fröjden.

Ty solen på himlen hon tågar
allt högre, och lifvande blickar
af kärlek, som brinner och lågar,
till jorrdalen vänligt hon skickar.

Nu spira, ur mullen och gruset,
så villigt de blyga, de sköna,
de tusen små blommor, dem ljuset
framkallar på ängar så gröna.

Ack! täfla då, In'gerd, min flicka!
med ängarnes blygsamma blomma,
att tacksamt mot solljuset blicka,
och högre mot *Ljuset* att komma!

Den rätta glädjen.

Lilla barn! uti din vår
är dig ingen dag rätt svår:
under lek försvinna år,
för små barnen kära.
Gläd dig då och lycklig var
under dina barndomsda'r! —
Snart den tiden undanfar.
Men om du får lära
rätta glädjens sanna art,
då blir först allt ljust och klart,
och du gläds, vid tidens fart,
om än sorger tära!

Englarnes vård och vakt.

När barnen små
till hvila gå,
då stiga de stjernor på himlen blå,
och, hän öfver land och vatten,
de lysa så stilla i natten.

Från himlen se'n,
vid deras sken,

till alla små barn, som ha' själen ren,
Guds englar nedsväfva stilla,
att vakta och vårda den lilla.

Gud Fader visst
och Jesu Christ
de vilja ej hafva ett enda mist:
om alla de barnen kära,
så innerlig omsorg de bära.

Så sofven då
så godt, J små!
O! måtte Guds englar aldrig få gå
med sorg ifrån eder sida,
då J kommen i verlden vida!

Kolarkojan i skogen.

Filla Hildur hade en mycket god vän, som hon höll mycket af. Det var en torparflicka, som het Tyra. Hon bodde långt uppe i skogen i ett torp, som het Orrhult. Dit fick Hildur och hennes båda bröder, ett par gånger hvarje sommar, gå för att plocka bär. Der växte smultron, hallon, hjortron och lingon i öfverflöd, och det var alltid en slags högtid för barnen när de fingo gå dit.

Tyra åter var nästan hela sommaren i Hildurs hem, för att hjälpa till i den stora, vackra trädgården och sköta om den stora mängd blommor och buskar af alla slag, som der fanns. När Hildur hade sina fristunder, så tillbragte hon dem gerna der hos Tyra, och hjälpte henne med arbetet; och ibland fingo de båda en ledig stund tillsammans, att leka med dockor, eller för att följa med Hildurs bröder, då de rodde ut på den lilla sjön att fiska.

Ibland, när det var någon regnig dag, fick Tyra vara inne hos Hildur och sy eller virka, och de roade sig då

emellanåt, att läsa tillsamman i Hildurs vackra bilderböcker, eller öfversatte Hildur små berättelser, ur engelska och tyska böcker, för sin lilla vän. Tyra åter visste många forntida sägner, dem hon lärt af sin gamle morfar Helge Tykesson, som varit kronoskytt, och var känd i hela orten, för sin kunskap i forntidens minnen. Och när Tyra berättade, så var det ett aftal, att Anund och Sigurd, Hildurs båda bröder, skulle vara med, ty de der morfars-sagorna angingo mest gamla hjeltebragder, jagtäfventyr, snapphanar och dylikt, som serdeles roade dem.

Så hade dessa barn åter en sommar varit mycket tillsamman, då, mot slutet af sommaren, Tyra icke mer kom ned till Almeboda, som Hildurs hem kallades; ty hon hade blifvit sjuk. Det hade nu redan dröjt ett par veckor; då bad Hildur sin mamma, om hon fick gå och se om sin stackars sjuka vän. Modren gaf henne icke endast lof att gå, utan lemnade henne äfven en korg med frukt och kakor samt lite hallonsaft till den sjuka flickan. Hildur var strax i ordning, tog korgen på armen och sin lilla bibel i handen, och började, på den tidiga, vackra morgonstunden, sin ensamma vandring. Det var nära en half mil till Orrhult, men vägen ledde genom de allra vackraste trakter. Här och der på höjderna kunde man mellan träden se sjöns spegelklara yta glänsa fram; på andra ställen åter runno små skogsbäckar, med lifligt sorl i djupa klyftor, hvaröfver björkar och granar sträckte sina slokande grenar.

Snart var Hildur framme, och såg med tillfredsställelse huru glad den stackars sjuka Tyra blef öfver hennes ankomst. Hon dröjde nu också hela dagen hos henne, skötte om henne på det bästa, och läste emellanåt för henne ur sin bibel. Denna omhugsamma kärlek, som Hildur så hjertligt bevisade sin vän, vederqvickte henne så mycket, att hon kände sig betydligt bättre och hoppades snart blifva frisk. Tiden hade förut varit henne så lång, och ensamheten så tryckande; ty till sådana aflägsna skogstorp komma ej ofta menniskor. Denna dagen åter förgick allt för hastigt för stackars Tyra.

Det var nu qväll. Solen hade redan gått ned, innan någon af flickorna märkte det. Nu måste Hildur skynda. Hon tog farväl och hoppades att under den långa skymningen, innan det blef alldeles mörkt, hinna ut genom skogen. Men hon hade icke gifvit akt på de tjocka åskmoln, som mot aftonen samlat sig, och nu med hast betäckte himlen. Åskan nalkades och Hildur påskyndade sina steg, men genom skogen ledde ingen banad väg, blott små stigar, som korsade hvarandra och lupo hit och dit. Hon hade ännu ej hunnit halfva vägen, då det redan började blifva mörkt, så att hon ej rätt såg huru stigarne gingo; och nu började åskan dåna förfärligt, och blixtarne flammade klart genom de mörka skyarne. Då beslöt Hildur att vända om till torpet igen, och skyndade, så fort hon förmådde, för att komma undan regnet, som nu med stora, glesa droppar började smatträ bland löf och grenar. Vid en öppning i skogen märkte hon då, till sin förundran, en liten koja tätt framför sig. Det kunde icke vara Orrhult, men hon blef dock glad att finna ett ställe, der hon kunde få skydd mot regnet, som nu rustade sig till att blifva allvarsamt. Hon bultade derföre häftigt på den låga dörren, och den gaf genast efter, ty den var ej läst. Hildur steg dristigt in, ropade högt: »God afton!» men fick ej något svar. Der var kolmörkt derinne; blott när blixtarne flammade till, upplystes rummet klart nog, så att Hildur fann, att det måste vara en sådan koja, som kolare uppföra åt sig i skogarne. Hon varseblef äfven snart en stickebloss-inrättning, med sitt »fyrkar», det vill säga en låda med stål, flinta, sköre och svafvelstickor; en sådan kallas äfven »skörask». Denna, nu kanske alldeles ur bruk komna, inrättning att tända upp eld med, förstod Hildur att begagna, och snart hade hon ett klart stickebloss, som sken förträffligt.

Nu regnade och åskade det förfärligt, ty de digra åskmolnen drogo just nu midt öfver skogen, och Hildur var hjertligt glad att hafva påträffat den lilla kolarkojan, som lemnade henne ett så godt skydd. Hon var, i denna sin öfvergifna belägenhet, ej det minsta rädd; men hon var led-

sen, ty hon föreställde sig att hennes föräldrar säkert voro mycket bekymrade för henne, att hon ej kommit hem. Nu kunde det dock ej hjälpas, och hon måste finna sig uti, att blifva här öfver natten; ty, om äfven regnet upphörde, kunde hon ej, förrän det blefve dagsljus, göra något försök att leta sig fram till rätta vägen igen, sedan hon nu så farit vilse.

Hon tog derföre fram sin lilla bibel och satte sig vid stickeblosset och läste högt. En mängd torra, väl skurna granstickor lågo tillreds, hon kunde derför hafva ljus så länge hon ville, och när hon blef sömnig kunde hon lägga sig på en halmbädd, som fanns i ena hörnet af kojan. Hade nu Hildur icke oroats af tanken på sin pappa och mamma och deras bekymmer öfver henne, så hade hon funnit sig serdeles väl; ty det förfärliga vädret ute, förlänade ett eget och större behag åt lugnet och stillheten inne. Det majestätiska askdånet och de klara, snabba blixtarne voro liksom vittnen, på en gång af Guds oändliga makt och Guds liksom serskilda närvaro; och Hildur läste rätt med glad ifver sin bibel. Hon påtände sticka efter sticka, och hade nästan glömt, att hon var så ensam i djupa, vilda skogen, då i hast tunga steg hördes utanför kojan. Hon spratt till och lade boken ifrån sig. Då öppnades dörren och en stor, reslig gubbe, groft klädd och drypande af regn, inträdde och full af förundran utropade: »God afton! Hur i all världen är lilla Hildur kommen hit i qväll?»

Det var den gamle Krattakulla Jene, som han kallades, en fattig torpare och kolbrännare, som Hildur mycket väl kände. Han hade kommit sent från byn och skulle gå hem till sitt torp, som låg åt helt annat håll än Orrhult, då han öfverraskades af åskan och regnet, just i närheten af sin egen kolarhydda; och då han började se sig om efter den, för att der söka skydd mot regnet, märkte han med förvåning, att det sken ett ljus derifrån. Men han hade förr tröttnat att tjufvar eller zigenare tagit sig kvarter der, än att han skulle finna den lilla Hildur från Almeboda sitta der ensam i natten.

Ehuru Hildur, utan den minsta rädsla, trädde in och just slagit sig till ro, i den obebodda kolarhyddan, och icke förfärats för ensligheten i den mörka natten, icke för åskan, som genljöd i djupa skogen, eller blixtarne, som så ögonblickligt flammade till, emedan hon så tryggt, så fullt och fast litade på och var viss om Guds närvaro och beskydd, så var dock den gamle, fryntlige Jene en välkommen gäst, som gjorde henne lite mera hemmastadd i sin ovanliga belägenhet. Hon berättade i korthet för honom sin vandring, och hur hon kommit vilse; sedan fortsatte hon en stund att läsa högt, och Jene skötte stickeblosset. Regn och åska fortforo ännu och långt ut på natten, men Hildur blef snart sömnig och lade sig på halmbädden, och Jene höljde lite halm öfver henne i stället för täcke, och der sof hon snart en rätt sund och god sömn.

Gamle Jene blef, så länge åskan fortfor, sittande vaken i sin goda »knubbstol»; det var den tjocka, tvärt afskurna, ändan af ett stort träd, som han urhållat ett säte uti, så att det bildade en ländstol, med rygg- och armstöd allt i ett, som var nästan oomkullvärtlig. Man hvilar utmärkt väl i sådana »knubbstolar»; och när åskan saktat sig, insomnade äfven Jene, der han satt, rätt godt, och snarkade dugtigt tills dagen började gry. Då steg han upp och väckte lilla Hildur. Himlen var nu klar och ren, luften mild och frisk, och Jene ledsagade sin lilla vän tills hon kom på rätta vägen, som ledde till Almeboda, och som hon nu väl kände. Då gick solen upp, och Hildur tog farväl och tackade hjertligt den fryntliga gubben, som fört henne på rätta vägen och i hvars kolarhydda hon hvilat så godt. De skyndade sig sedan hvar till sitt hem; men nog var Hildur den som väckte mesta glädjen med sin ankomst, och mesta förvåningen med sin berättelse om vistan i kolarkojan; ty hennes pappa och mamma hade trott, att hon stannat i Orrhult öfver natten.

Guds lof.

Ej finns ett djur för ringa
 för Dig, o Gud! så kär!
 Åt alla vill Du bringa
 ett lif, som fröjdfullt är.
 Allt lefvande ock fröjdar sig,
 ty lif och glädje är af dig!

Den lilla myggan dansar
 med fröjd i solens glans.
 Kring ängens blomsterkransar
 går fjäriln ock i dans.
 Och lärkan sjunger ut sin fröjd
 i munter flygt mot himlens höjd.

De foglar små, de drilla
 och sjunga Dig till pris.
 Och sjelfva biet lilla
 Dig lofvar på sitt vis:

Så alla djur på land, i haf;
fast de Dig föga veta af.

När djuren så Dig prisa,
och alla glädja sig,
jag sjunge ock min visa,
att hjertligt lofva Dig:
Du Gud! så stor, så god och mild,
som skapat menskan till Din bild!

Barna-frid.

Leken J barn! i trygghet och ro,
leken alltjemt i friden!
Englarne, som i himmelen bo,
beskydda er nog här i tiden!
Åskan må dåna, blixten må slå;
nattens skuggor må falla uppå:
blifven blott fromma och goda Guds barn,
då fria er englarne från allt skarn;
behållen er oskuld och barna-frid,
då öppnas er himlen i sinom tid. —
Leken J barn! i trygghet och ro,
leken i oskuld och friden!

Födelsedagen.

Följa uppå bölja
strömmen för med sig:
så ock dagar följa
på vår lefnads stig.

Oupphörligt brusar
tidens ström förbi,
tills *dens* vinge susar,
som gör fången fri.

Ja! vi fångne alla
gå i kroppens band.
Bojan skall dock falla
i ett bättre land.

Själens hem, som glimma
skall i evig glans,
i en morgontimma
som ej ännu fanns.

Då, ack, då vi sjunga
med oblandad fröjd
och med lossad tunga
uti ljusets höjd!

Glada, fria, sälla
få vi lefva der
invid lifvets källa,
som oändlig är.

Hell då! Hell! den dagen,
som min själ blef till!
och blef frälst och tvagen!
den jag fira vill!

Apelsin-skogen.

Det var en serdeles varm och vacker sommar, med solsken och allt godt. Ängar, åkrar, skogar och lundar stodo i sin herrligaste prakt kring det sköna Tockakulla; och hvarje dag såg man der tvänne snälla barn: lilla Kunigunda och

hennes bror Arnulf, springa och leka på fälten och i trädgården, under deras fristunder.

Nu led det till deras älskade mammas födelsedag, som inföll i början af Juli månad. Dagen förut kommo de öfverens om, att väcka hvarandra mycket tidigt, så snart dagen grydde, och så tillsamman tyst smyga sig ut för att plocka många vackra blommor till en krans åt sin mamma, innan hon stege upp. Det skulle nu blifva bra mycket roligt.

Morgonen kom, och solen försummade sig icke, hon var uppe på den i almanackan utsatta minuten. Icke heller hade lilla Kunigunda försummat sig; hon hade vaknat i gryningen och var nu alldeles klädd och färdig. Men lille Arnulf, som var två år yngre än sin syster, låg i sin djupaste sömn. Nu skulle Kunigunda, enligt sitt löfte, väckt på honom och haft honom med sig, men hennes otålighet att komma obemärkt ut och snart få sin korg full med smultron jemte blomsterkransen, var så stor, att hon tyckte det var bäst att gå och låta honom ligga der. Detta var nu icke snällt af Kunigunda, ty hon visste, att han väntat sig mycken glädje af att få vara med!

Snart var emellertid Kunigunda långt uppe i skogen. Det var en den allra vackraste sommarmorgon. Solen sken med gyllene glans och foglarne qvittrade och sjöngo så vackert och luften var så klar, mild och genomskinlig. Kunigunda fann en mängd de allra vackraste, röda, doftande smultron, och plockade snart sin korg full af den herrliga frukten; hon gladdes åt sin skörd, men sin lille bror, som hon sprungit ifrån, tänkte hon ej på.

Nu var lilla Kunigunda alls icke van vid att stiga upp så tidigt; vanligen sof hon till klockan half sju om morgnarne. Hon kände sig derföre trött och satte sig ned på marken, med sin smultronkorg bredvid sig, och började binda en liten nätt krans af de blommor hon äfven plockat. Denna var nära färdig, och hon ämnade nu gå hem, men ville först gå bort till en källa, som var nära dervid, ty hon hade blifvit törstig.

Hon hade dock ej gått många steg förrän hon alldeles icke kände igen trakten och visste icke hvar hon var.

De vanliga löfträden: boken, björken, eken, linden och alen, som skogen kring Tockakulla hade att framvisa, voro nu utbytta mot lummiga fruktträd, som böjde sina, af de herrligaste frukter tyngda, grenar ned till henne. Stora, saftiga, halfgenomskinliga astrakaner glänste mot solen på ett träd, under det de skönaste apelsiner i rik mängd lyste fram mellan löfven på ett annat. Fikon, drufvor och andra herrliga frukter felade icke heller.

Kunigunda förvånades högeligen öfver allt detta. Hon kom väl ihåg, att hon hört talas om ett ställe som het Äppelhult, och ägdes af en gammal dansk trädgårdsmästare, och hvilket skulle ligga ofvanför skogen någonstädes, och der skulle vara en liten park af idel goda fruktträd; men att det var så nära och att der äfven var apelsiner och fikon, det hade hon ej föreställt sig. Utan att ens tänka på, om det var lofligt eller ej, grep hon emellertid begärligt efter de saftiga frukterna, som liksom erbjödo sig åt henne; men då lyftes grenarne högt upp af sig sjelfve och en röst ur skogen sade: »Gå först och hämta Arnulf hit! Hvarför har han ej fått vara med?» Då blef hon ledsen och började tänka på, hur illa det var, att hon så narrat och sprungit ifrån honom; huru skulle han ej förvånats och fröjdats sig, om han nu varit med och sett allt detta så oväntadt sköna! Hon ville nu ila hem för att få honom med hit, då kanske läto grenarne plocka frukten af sig. Sedan skulle de bereda sin mamma, som visst ej heller varit i Äppelhults park, den största öfverraskning, om de ledsagade henne dit. Men just då hon skulle utföra detta beslut, så försvann i ett ögonblick all herrligheten: den kända trakten låg som förut omkring henne, men hon kände en isande kyla i sin ena fot; hon stod också med den nedtrampad i källan, som hon ämnat sig till. Förhållandet var nu det, att lilla Kunigunda, der hon satt och band på sin krans, helt obemärkt somnat till litet. Törsten, som hon verkligen börjat känna, samt tanken på att hon ej gjort rätt mot Arnulf,

hade alstrat den underliga drömmen, och i sömnen hade hon stigit upp och gått åt källan till, men hastigt vaknat, då hon med ena foten kommit ned i det iskalla vattnet. Nu skyndade hon hem med sina smultron. Arnulf sof än, ty ingen hade stört honom och klockan var ännu ej 6. Han förlät gerna att Kunigunda gått ifrån honom; han fick nu bära in smultronkorgen och Kunigunda gaf sin mor den lilla kransen, och alla skrattade åt hennes äfventyr.

Lifvets fröjd i himlens höjd.

Emot himlens höjd,
full af lust och fröjd,
fogel lille! ack, hur du svingar!
Lycklig är du visst,
lider ingen brist,
gungar lätt på de utbredda vingar!

Alltid är du glad!
Far så snabb åstad,
när de lätta vingar du lyfter.
Såsom tanken är
du än här, än der,
sväfvar högt öfver dalar och klyfter!

Från det dagen gryr
till dess solen flyr
ifrån himlafästet det höga,
hör jag jemt din sång
klinga utan tvång:
sorg och arbete känner du föga.

Jag skall också bli
glad som du och fri
och min sång mera herrlig klinga,

när igenom död,
 ifrån synd och nöd,
 jag får upp till Gud Fader mig svinga!

Evig fröjd är der,
 ty der Herren är
 der är alla så ljuft att vara.

Haf du här din fröjd!

Må jag vara nöjd
 att få min tills i himmelen spara!

Gåta N:o 8.

Så länge jag får vara der jag bör
 uti min herres tjenst, den jag tillhör,
 med honom resor jag i luften gör
 utöfver haf, utöfver berg och land;
 men kommer jag en gång i menskohand,
 och blifver danad till ett litet grand,
 då får jag ge mig af på annan färd,
 då är det tankens underbara verd
 det gäller; men är mannen icke lärd
 som fått mig fatt, så blir det bara prat.
 Säg nu! hvad är jag då för en krabat?

Fattig mans koja.

I fattig mans koja är brödet hårdt
 och svart och torrt;
 och arbetet mycket, men hvilan kort. —
 Och hvem vill väl dröja
 i slik usel koja?

Men är fattig man ärlig och from — då bor
 der uti hans koja en glädje så stor,
 och alls ingen nöd;
 och hvila och bröd,
 de smaka mer ljuft der än någon det tror;
 och natt och dag
 förgå der så lugnt, i stilla behag.
 Kring fattig mans koja, då också gror
 det utsädda kornet, i rikare flor
 än mångenstäds annars i världen. —
 Och hvem vill ej dröja
 i slik lycklig koja,
 att hvila sig litet på färden!

De fattiges klagan.

”**M**en hvarföre klaga de fattige nu?”
 mig sporde en riker man. —
 Kom med mig ut litet, kära du!
 få se, om jag svara kan!

Det vinter var, det led emot qväll,
 och kölden var ganska sträng.
 Ve den, som ej såg sig för natten ett tjäll,
 en skyddande vrå och en säng!

Den väldige Nordan, med utsträckt hand
 och isande andedrägt,
 for hejdlöst fram öfver vatten och land: —
 allt stelnade för hans fläkt.

Vi sjelfve, insvepte i pels med besked,
 och vandrande fram med fart,
 vi kände hur hvinande vinden sved,
 och vi fröso ganska snart.

Vi mötte en gammal, barhufvad man,
 med lockar hvita och få.
 Den rike sig helt förvånad fann,
 att se honom sådan gå;

ty rocken var sliten, med hål vid hål,
 och hål hans sko hade ock. —
 »Min gubbe! jag sade — är du utaf stål,
 eller är du af sten eller stock?»

»Ack, nej! jag är fattig; jag saknar allt här: —
 hvar finner jag värma och hus?
 Först kanske deruppe i huset der,
 som tindrar med stjernornas ljus!»

Han log i sin smärta! — Och vidare
 vi gingo i kölden bort.
 Hvem kommer? En barfotad gosse. Se!
 hans jacka, så sliten och kort!

Han fryser och skälfver och gråter och ber
 och tigger om litet bröd.
 »Hvi blir du ej hemma?» Till svar han ger:
 »Mig drifver vår stora nöd:

Der hemma, der moder och syster bo,
 der är icke varmare der.
 De äro så sjuka och jag har ej ro:
 en grufvelig hunger mig tär.»

Vi gingo allt framåt. Vid vägen der satt
 en qvinna med barnen två.
 Hon var så utsvulten, så blek och matt,
 och tycktes ej mer kunna gå.

Hvi sitter du här i den kalla vind,
 med barnen, mot nattens tid?
 Dig tårarne stelna uppå din kind,
 och barnen ej lemna dig frid.

»Min man var soldat, måste ut i krig;
 ett hem har jag icke mer.
 Hvem är som barmhertighet visar mig,
 och nattherberge mig ger?»

Till rike mannen jag vände mig nu. —
 Tyst stod han der bredvid mig.
 Hvi de fattige klaga — frågade du,
 och desse ha svarat dig! —
 Må Gud förbarma sig!

Gåta N:o 9.

Jag ensam vandrar och har ingen ro:
 man väntar mig här och der,
 kring hela jorden, der människor bo:
 jag är dem så dyr, så kär!
 Ja! ensam jag vandrar min ändlösa led,
 har ännu ej hvilat en stund;
 jag hvarje minut sägs »gå upp» och »gå ned»,
 på min vandrings vida rund;
 och så har det blifvit min vana och sed,
 att aldrig jag sofver en blund.

Från dag till dag,
 från år till år,
 så vandrar jag
 en väg utan spår.

Allt lif på jorden väcks af min blick;
 och der jag mig närmar får allt nytt skick;
 och der jag mig fjärrar, för en stund,
 der tar naturen sig gerna en blund.

Våren till Flickan.

Snart jag kommer, flicka lilla!
 Lärkan hör du redan drilla.
 Solen ser du, i sitt lopp,
 synga sig allt högre opp.
 Vintrens drifva, hvit och hög,
 nyss sig ned i jorden smög.

Lilla flicka! färdig är jag,
 famnen full af blommor, bär jag
 till att strö kring äng och fält;
 och med löf till skogens tält;
 och förnyadt lif och fröjd
 åt båd' skog och dal och höjd.

Fiskens stim i lossad bölja;
 fogelskaror ock mig följa.

Himmel, hög och blå och klar,
till mitt tält jag upprest har.
Solens stråle, mild och varm,
kysser lif i jordens barm.

Bien surra, foglar sjunga
högt sin glädje. Gamla, unga
fröjda sig åt vårens lust,
glömma vintrens kalla pust.
Öfverallt blott glädje är,
ty, min flicka! jag är här!

Jag är här med mina kransar:
Barnaskaran kring mig dansar,
jublar, under lek och sång,
att ha sluppit vintrens tvång.
Kom du ock och bind en krans —
blommor har jag strax till hands.

Se hur fruktträd nu stå prydda,
ikring både slott och hydda.
Mossig tufvas mjuka bädd
är med späda sippor klädd.
Gröna ängen, skön och full,
prålar utaf blommors gull.

Uti solen bäcken glittrar;
uti lunden foglen qvittrar;
fjäriln fladdrar skön och yr,
ifrån ros till ros han flyr.
Dufvan kuttrar i sin lund;
göken ropar hvarje stund.

Ljufvast utaf alla, alla,
näktergalens toner skalla
i den tysta, stilla qväll:
ack! han är så god och snäll!
Var som han, min lilla vän!
och din barndoms sällhet känn!

Se ikring dig, lilla flicka!
 Så har Gud allt velat skicka;
 för att fröjda menniskan,
 hvarje år mig sänder Han.
 Fröjda dig och tacksam var,
 att en Gud så god du har!

Det klappande hjertat.

Ditt hjerta klappar den långa dag —
 hvad mände det mena med sina slag?
 Det klappar också den hela natt —
 mitt kära barn! Hur är det fatt?
 Har du betänkt hvad det mena må,
 då oupphörligt det klappar så?

Ack hjertat det klappar, det bultar och slår,
 ty utanför dörren en främling står,
 som ville så gerna få komma dit in
 och kalla ditt hjertas boning för sin: —
 Det är din Frälsare, mild och kär,
 som klappar och klappar på hjertat här,
 och väntar och lyssnar om bönen din
 rätt hjertligt vill ljuda: »Kom in! kom in!»

Då går Han dit in, då blifver Han der,
 och saligt det människobarnet är.

Så stilla se'n hjertat slår sina slag,
 och ljufligt förgå både natt och dag.
 Och sista slaget som hjertat gör
 Gud Fader i himlen så nådefullt hör;
 och dervid Han öppnar sin helgedom
 och säger: »Du människobarn! så kom!
 kom hit till din Fader och hvila dig här,
 du som haft min Son så hjerteligt kär!»

Gossen med Hartmans naturlära.

Om blåa himlen och den gröna jord,
 som Gud oss skapat med Sitt goda Ord;
 om gyllne sol och månens silfverskifva,
 som ljus åt oss i denna världen gifva;
 om nattens stjernor — en oändlig här —
 som tindra, ack, så skönt i höjden der! —
 Om detta allt — om sjö och haf och stränder
 och berg och floder, byar, städer, länder;
 och om naturens alla riken tre,
 skall mig min käre Hartman lärdom ge.
 Att fatta allt, det blir väl ej så lätt,
 dock talar han till mig så klart och rätt.

Flickan med sin Geografi.

Om jorden den sköna,
 den runda och gröna,
 och hafvet det blå
 med öarne på;
 om berg och om dalar;
 om slott och om salar;
 om måne och sol,
 eqvator och pol;
 om värman i söder,
 der vindrufvan glöder;
 om köld i vår nord
 här talas mång' ord. —
 Allt skulle jag lära,
 men huru det bära,

med kunskap rätt klar,
i minnets förvar?
Få se dock hvad flit och hvad vilja kan göra?
jag hoppas de skola till målet mig föra.

Vid barnets bädd.

Sof lilla barn! Sof sött i ro!
Om ock, i fattigdomens bo,
du har din bädd på hö och strå,
likväl Guds englar kring dig stå.
Gud Fader sjelf har vård om dig:
Han älskar barn så innerlig.

Snart vaknar du, snart blir du stor,
då gör ock intet hvar du bor,
i koja eller slott — Gud är
dig öfver allt dock lika när. —
Var ett Guds barn i all din tid,
då har du, hvar du är, god frid.

Den bonde god.

Bonden plöjer med sin plog,
gräfver med sin spada.
Åker och äng det har han nog
och en rymlig lada.

Han har oxar, hästar, kor,
getter, får och grisar;
höns och gäss har kära mor,
dem hon mycket prisar.

Nyss den långa vintren flytt,
med båd' köld och drifva.
Solen börjar nu på nytt,
skog och mark att lifva.

Derför bonden har så brådt,
att sin torfva vända. —
Det har blifvit bonde-lott:
arbet' utan ända!

Men han går så glad dertill:
är sin egen herre,
hvilat ut sig när han vill.
Mången har det värre.

Strör sitt korn om våren ut,
och förrådet tömmer.
Kanske suckar han till slut,
snart sin sorg dock glömmar.

Ty han ser hur Gud sin hand
faderligen sträcker,
öfver både haf och land,
lif och växt der väcker.

Regn och solsken ser han ock
hur Gud rikligt gifver.
Snart står säden frodig, tjock;
snart han mogen blifver.

Bonden då med lian slår,
så att svetten flödar
från hans panna och hans hår;
honom så det mödar.

Men han segrar med sin kraft,
fastän armen mattas.
Då ett arbet' framgång haft,
hvilan högre skattas.

Bär sist kärften in med fröjd,
fyller upp sin lada.
Sjelf af hjertat rätt förnöjd,
gör han alla glada.

Så är bonden i vårt land,
stammen för oss alle.
Honom räcke vi vår hand!
Honom »fader» kalle!

Nattväktaren.

Det »tio» slår i tornets ur.
Nattväktaren tutar i sin lur
och ropar i den stilla qväll,
med manlig röst och ton så gäll:

»Klockan är tio slagen!
Godt folk! nu börjar natten på!
En hvar må nu till hvila gå!
Den som har använt dagen rätt
och bedt till Gud, han somnar lätt. —
Klockan är tio slagen!»

Det »elfva» slår i tornets ur.

Nattvaktaren tutar i sin lur
och ropar, med en röst så gäll,
upp emot himlens mörka pell:

»Klockan är elfva slagen!

Är någon än i arbete
och vill sig icke hvila ge,
den ber jag sluta uti frid,
ty nu är nattens stilla tid.

Klockan är elfva slagen!»

»Tolf» dånar det från tornets ur.

Nattvaktaren tutar i sin lur
och ropar ur sitt fulla bröst
förtröstansfullt, med kraftig röst:

»Klockan är tolf slagen!

Den som, af sorg och plåga tård,
ej än fått sömn åt sig beskärd,
och vakar qvald vid midnattstid,
den gifve Gud sin hjälp, sin frid! —

Klockan är tolf slagen!»

Nu klingar »ett» från tornets ur.

Nattvaktaren tutar i sin lur
och ropar, med en stämma klar,
som klangfull genom natten far:

»Klockan är ett slagen!

Det är den slemme tjufvens stund;
nu kanske gör han här sin rund:
Fast natten höljer väg och stig,
betänk att Gud han ser dock dig! —

Klockan är ett slagen!»

Nu slår det »två» i tornets ur. —

Nattvaktaren tutar i sin lur,
och ropar i den tysta natt,
med röst som börjar blifva matt:

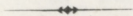
»Klockan är två slagen!

Väcks någon innan än det gryr
 af oro, omsorg och bestyr —
 ack, dåre! qvälj dig icke så!
 Gud vet nog hvad du tarfva må.
 Klockan är två slagen!»

»Tre» ljuder sist från tornets ur. —
 Nattväktaren tutar i sin lur
 och ropar, mellan gård och hus,
 vid morgonstjernans första ljus:
 »Klockan är tre slagen! —
 Nu morgonstunden börjar gry.
 Godt folk! Så låten sömnen fly
 och tacken Gud för hvilans god.
 Arbeten åter med gladt mod! —
 Klockan är tre slagen!»

Farväl och god natt!

Här sång och sagor tystna må,
 och afsked tagas af de små,
 som kanske lyssnat deruppå.
 Sol sjunkit ned, och dimma grå
 skall öfver ängens blommor slå
 sitt flor. Nu *bien* i kupan gå,
 att ro och hvila njuta få:
 »God natt! god natt!» jag säger då
 till alla mina kära små.

Wiederholte sich die Zeit
in der Vergangenheit
und ich sah mich
in der Zukunft
in der Gegenwart

Die Zeit ist ein Fluss
der nie stillsteht
und der nie zurückkehrt
in die Vergangenheit
in die Zukunft
in die Gegenwart

Die Zeit ist ein Fluss
der nie stillsteht
und der nie zurückkehrt
in die Vergangenheit
in die Zukunft
in die Gegenwart

Die Zeit ist ein Fluss
der nie stillsteht
und der nie zurückkehrt
in die Vergangenheit
in die Zukunft
in die Gegenwart

Die Zeit ist ein Fluss
der nie stillsteht
und der nie zurückkehrt
in die Vergangenheit
in die Zukunft
in die Gegenwart

Die Zeit ist ein Fluss
der nie stillsteht
und der nie zurückkehrt
in die Vergangenheit
in die Zukunft
in die Gegenwart

Die Zeit ist ein Fluss
der nie stillsteht
und der nie zurückkehrt
in die Vergangenheit
in die Zukunft
in die Gegenwart

INNEHÅLL.

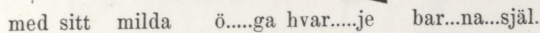
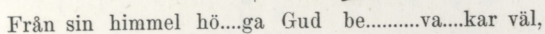
	Sid.		Sid.
Barnens blomstergård	1	Englarnes budskap	39
Det lilla biet	2	Gossen vid jordgloben	39
Hvad har du, mitt barn?	3	Gåta N:o 4	40
Sigfrids upptäckt	3	Isbåten	40
Först och sist	6	Klagan öfver vintren	44
Början och slut	7	Gud är barnens Fader (med	
Gåta N:o 1	8	musikbilaga)	45
Himmel och jord	8	Barnets tröst i kulen höst	46
Gossen som vexer och lär sina		Gåta N:o 5	47
lexor	9	Barnen och årstiderna	47
Orrjagten	10	Solen och barnet	48
Gåta N:o 2	11	Allt har sin tid	49
Vårens korta morgonstund	12	Gåta N:o 6	49
Ett gyllne A. B. C.	13	Modren vid vaggan	50
Neckrosen	17	Lilla Pullans hårfläta	51
Pappas Pulla och lammet	19	Stjerneqvällen	52
Den krälände masken i mullen	20	De flitiga barnen	53
Fogelfröjd	20	Barnets kunskap	54
Naturen och barnet	22	Döden och barnet	54
Olydnadens straff	23	Den funna skatten	55
Solen och sjusofvaren	27	Morgonljuset	59
Tidens lopp	29	Gåta N:o 7	60
Lille Ivar	30	Tre frågor	61
Morgonsolen	34	Din bästa vän	61
Helsning till våren	35	Ett rent hjerta	62
Vintrens värde	36	Det bättre landet	63
Gåta N:o 3	37	Lilla Ingegerd	64
Gossen, lycklig och nöjd, pri-		Den rätta glädjen	64
sar fogelns fröjd	38	Englarnes vård och vakt	65

	Sid.		Sid.
Kolarkojan i skogen	66	De fattiges klagan	78
Guds lof	71	Gåta N:o 9	80
Barnafrid	72	Våren och flickan	81
Födelsedagen (med musikbi- laga)	72	Det klappande hjertat	83
Apelsin-skogen	73	Gossen med Hartmans naturlära	84
Lifvets fröjd i himlens höjd (med musikbilaga)	76	Flickan med sin Geografi	84
Gåta N:o 8	77	Vid barnets bädd	85
Fattig mans koja	77	Den bonde god	86
		Nattväktaren	87
		Farväl och god natt	89

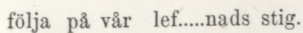
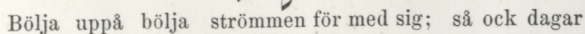
Gåtornas tydning.

- N:o 1. Sockertoppen.
 » 2. Elden.
 » 3. Ljussaxen.
 » 4. Ryttaren och hästen.
 » 5. Björklaken.
 » 6. Körsbäret.
 » 7. Likkistan.
 » 8. Skrifpennan.
 » 9. Solen.

Gud är barnens fader.

Födelsedagen.

Handwritten text, likely a title or header, appearing as bleed-through from the reverse side of the page. The text is mostly illegible due to fading and bleed-through.

Handwritten text, likely a title or header, appearing as bleed-through from the reverse side of the page. The text is mostly illegible due to fading and bleed-through.

Handwritten text, likely a title or header, appearing as bleed-through from the reverse side of the page. The text is mostly illegible due to fading and bleed-through.

Handwritten text, likely a title or header, appearing as bleed-through from the reverse side of the page. The text is mostly illegible due to fading and bleed-through.

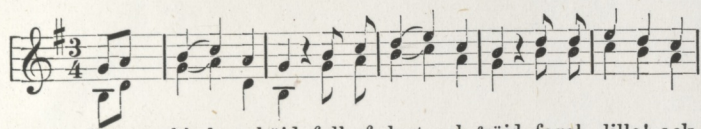
Handwritten text, likely a title or header, appearing as bleed-through from the reverse side of the page. The text is mostly illegible due to fading and bleed-through.

Handwritten text, likely a title or header, appearing as bleed-through from the reverse side of the page. The text is mostly illegible due to fading and bleed-through.

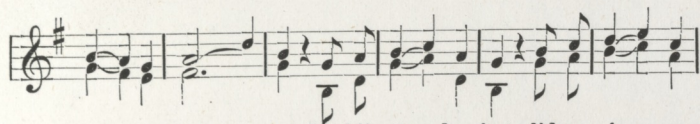
Handwritten text, likely a title or header, appearing as bleed-through from the reverse side of the page. The text is mostly illegible due to fading and bleed-through.

3.

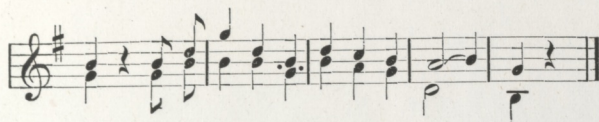
Lifvets fröjd i himlens höjd.

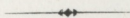
Emot himlens höjd, full af lust och fröjd, fogel lille! ack,

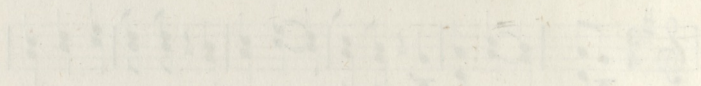
hur du svin.....gar! Lycklig är du visst: lider in.....gen

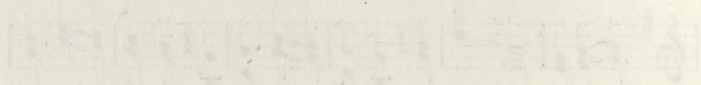
brist, gungar lätt på de utbredda vin.....gar!

Liljans fjöd i himlens höjd.

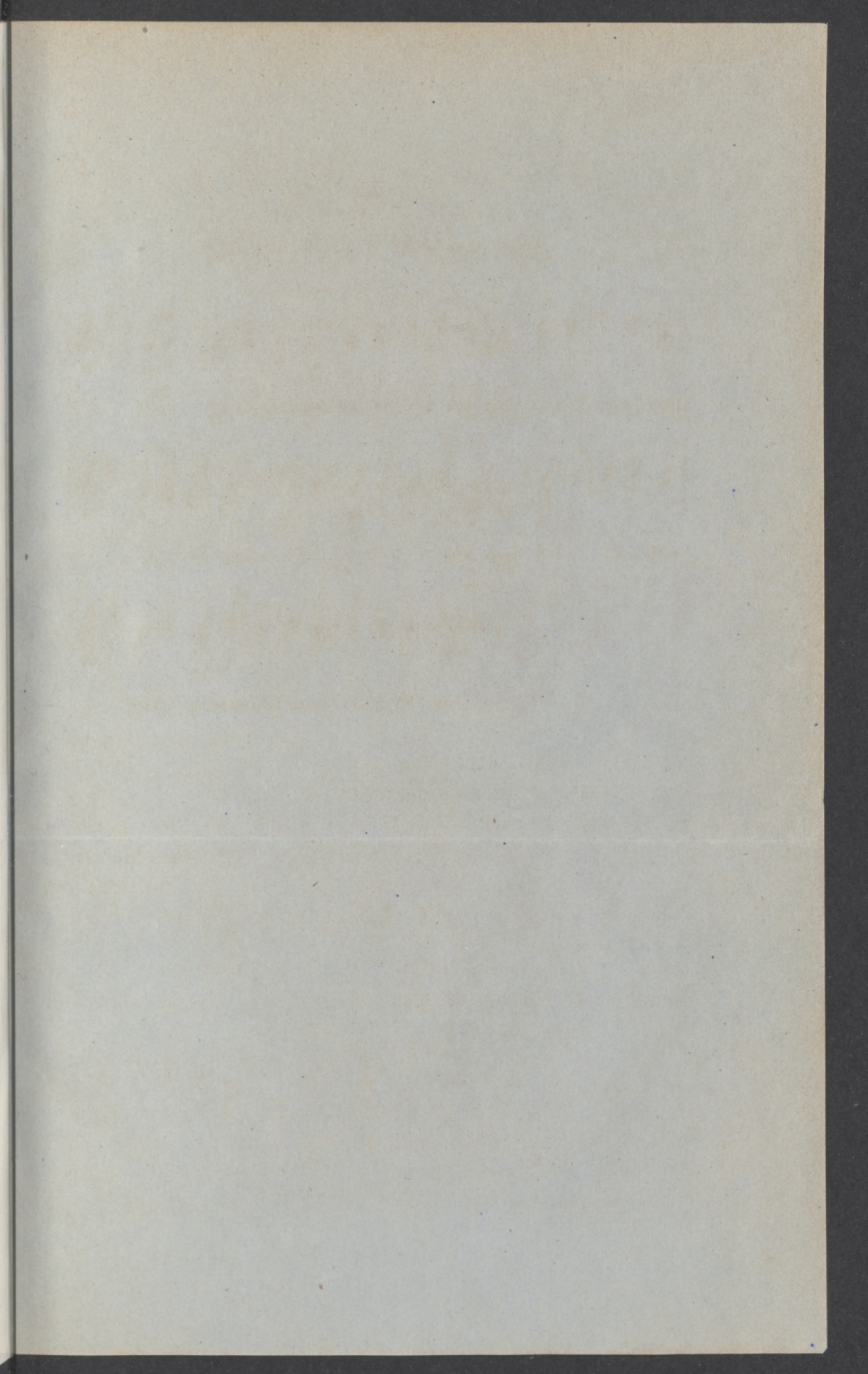
Stämor i himlens höjd, till ett löst och fyllt följt till ett.

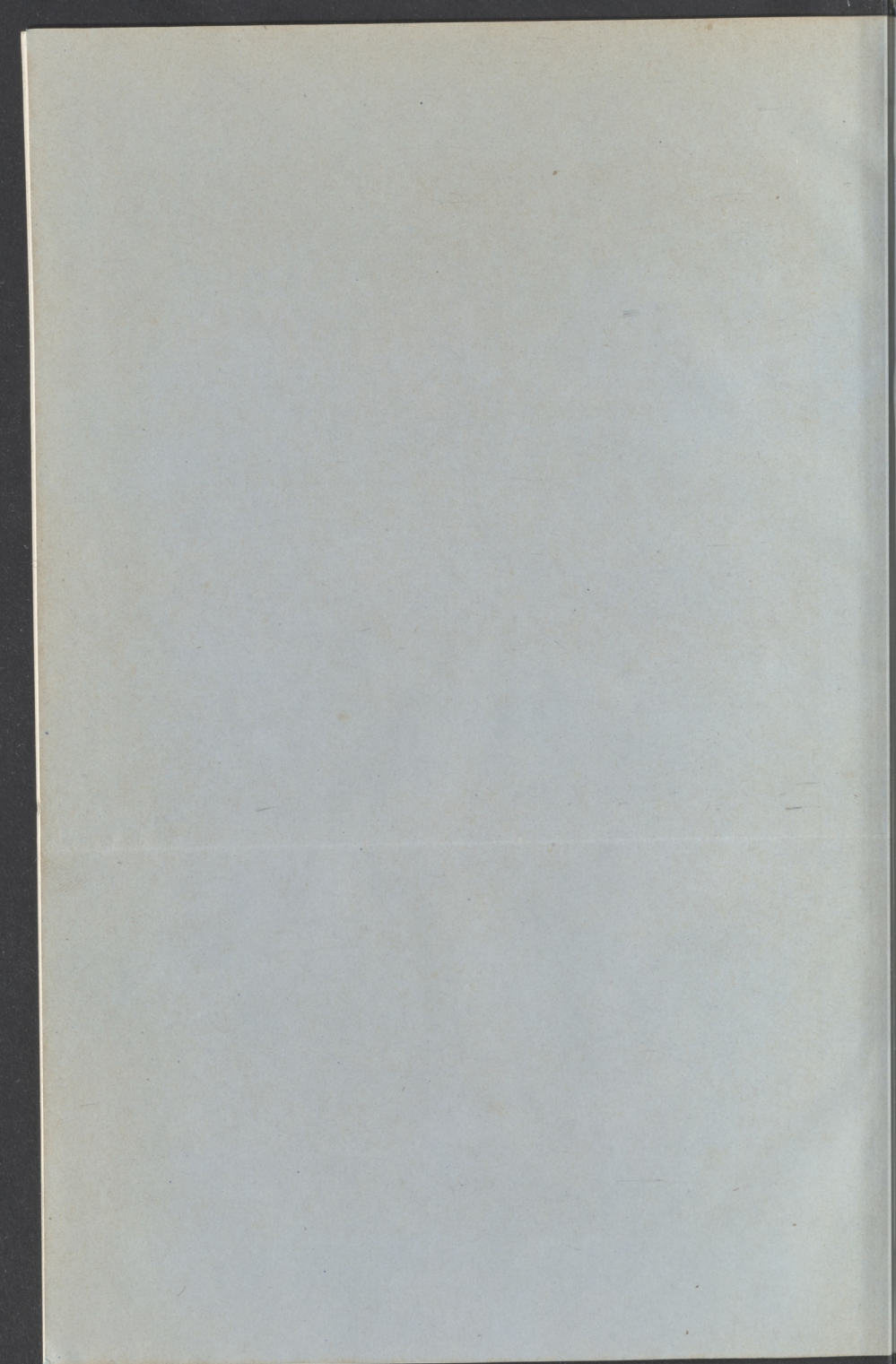

Inte de små... för i höjden är de stora höjden i himlen

Inte de små... för i höjden är de stora höjden i himlen

Uppsala universitetsbibliotek

16000003085646

Inches 1 2 3 4 5 6 7 8

Centimetres

TIFFEN® Color Control Patches

© The Tiffen Company, 2007

Blue

Cyan

Green

Yellow

Red

Magenta

White

3/Color

Black

